

**Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta**

Svatoslav Jančík

Metody a způsoby vyšetřování drogové kriminality v ČR

Diplomová práce

Olomouc 2022

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Metody a způsoby vyšetřování drogové kriminality v ČR*“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje. Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 112 952 znaků včetně mezer.

V Olomouci dne 29. 4. 2022

Svatoslav Jančík

Poděkování

Děkuji JUDr. Bronislavě Coufalové, Ph.D. za odborné vedení, obětavost, vstřícnost a profesionální přístup při vedení mé diplomové práce. Dále děkuji všem, kteří se pro účely zpracování předložené práce se mnou podělili o své odborné znalosti a zkušenosti z vlastní praxe.

Obsah

ÚVOD	7
1 DROGOVÁ KRIMINALITA	10
1.1 TŘÍDĚNÍ DROGOVÉ KRIMINALITY	10
1.1.1 <i>Psychofarmakologicky podmíněná trestná činnost</i>	12
1.1.2 <i>Ekonomicky motivovaná trestná činnost</i>	12
1.1.3 <i>Systémová trestná činnost</i>	13
1.1.4 <i>Trestné činy spočívající v porušování protidrogových zákonů</i>	13
1.2 OBECNĚ K VÝVOJI DROGOVÉ KRIMINALITY.....	14
1.3 SOUČASNÁ DROGOVÁ KRIMINALITA V ČR	15
1.3.1 <i>Výroba pervitinu v domácích laboratořích</i>	16
1.3.2 <i>Dovoz heroínu ze západního Balkánu</i>	16
1.3.3 <i>Nárůst průmyslového pěstování konopí „indoor“ technologiemi</i>	17
1.3.4 <i>Nárůst velkovýroby pervitinu průmyslovým způsobem ze strany organizovaných cizozemských zločineckých skupin</i>	17
1.3.5 <i>Nárůst přeshraniční drogové turistiky</i>	18
1.3.6 <i>Nárůst poptávky ze zahraničí</i>	18
1.3.7 <i>Rozmach nelegálního obchodu s drogami na internetu</i>	18
1.3.8 <i>Nástup nových syntetických drog</i>	18
1.3.9 <i>Nárůst obliby kokainu</i>	19
1.3.10 <i>Intenzivní zapojení vietnamských zločineckých skupin do obchodu s drogami</i>	19
1.3.11 <i>Nárůst obchodu s pre-prekursory a pomocnými látkami</i>	20
2 METODY POUŽÍVANÉ PŘI VYŠETŘOVÁNÍ DROGOVÉ KRIMINALITY V ČR	21
2.1 OBECNĚ K POJMU KRIMINALISTICKÁ METODA	21
2.2 PŘÍPUSTNOST KRIMINALISTICKÝCH METOD.....	21
2.2.1 <i>Nesmí odporovat platným zákonům</i>	23
2.2.2 <i>Je založena na vědeckém základě</i>	23
2.2.3 <i>Je ověřena kriminalistickou praxí</i>	23
2.2.4 <i>Je uznávána kriminalistickou praxí</i>	24
2.3 DRUHY KRIMINALISTICKÝCH METOD	24
2.3.1 <i>Kriminalisticko-technické metody</i>	26
2.3.1.1 <i>Metoda vyhledávání, vyvolávání, zajišťování a zkoumání stop papírných linií</i>	27
2.3.1.2 <i>Metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání biologických stop lidského, zvířecího a rostlinného původu</i>	28
2.3.1.3 <i>Metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání léčiv, drog a chemických stop</i>	28
2.3.2 <i>Kriminalisticko-taktické metody</i>	29
2.3.2.1 <i>Výslech</i>	30
2.3.2.2 <i>Konfrontace</i>	31
2.3.2.3 <i>Rekognice</i>	32

2.2.3.4.	Kriminalistické ohledání	32
2.2.3.5.	Kriminalistická prohlídka.....	33
3	OPERATIVNĚ PÁTRACÍ PROSTŘEDKY	35
3.1	PŘEDSTÍRANÝ PŘEVOD	37
3.2	SLEDOVÁNÍ OSOB A VĚCÍ.....	38
3.3	POUŽITÍ AGENTA	39
4	VYŠETŘOVACÍ ÚKONY	41
4.1	DOMOVNÍ PROHLÍDKA, PROHLÍDKA JINÝCH PROSTOR A POZEMKŮ, OSOBNÍ PROHLÍDKA	41
4.2	ZADRŽENÍ A OTEVŘENÍ ZÁSILEK, JEJICH ZÁMĚNA A SLEDOVÁNÍ	43
4.3	ODPOSLECH A ZÁZNAM TELEKOMUNIKAČNÍHO PROVOZU	44
4.4	VÝSLECH.....	46
	ZÁVĚR.....	48
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	51
	ABSTRAKT.....	55
	KLÍČOVÁ SLOVA	56

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
TČ	Trestný čin
OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
TZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
TŘ	Trestní řízení
EMCDDA	Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost
OPL	Omamné a psychotropní látky
StZ	Státní zastupitelství
SZ	Státní zástupce
SRN	Spolková republika Německo
OPP	Operativně pátrací prostředky
NPC	Národní protidrogová centrála
NCOZ	Národní centrála proti organizovanému zločinu
TrŘ	Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
LZPS	Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
EÚLP	Sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování

Úvod

Ve své diplomové práci se zabývám metodami a způsoby, které kriminalisté v ČR používají při vyšetřování drogových TČ a současně i možnými úskalími, které mohou v trestním řízení v souvislosti se získanými důkazy nastat.

Téma metody a způsoby vyšetřování drogové kriminality v ČR jsem si zvolil s ohledem na skutečnost, že drogová kriminalita představuje rozsáhlý nežádoucí celospolečenský jev, který bývá ze strany společnosti z hlediska závažnosti a nebezpečnosti oproti jiným formám kriminality značně podceňován. Domnívám se, že drogová trestná činnost je proti jiným formám kriminality pro českou společnost stejně nebezpečná, v některých případech dokonce nebezpečnější, než si většina občanů ČR skutečně myslí. Ačkoliv se o drogách a jejich nežádoucích účincích neustále hovoří, počet jejich uživatelů nadále dlouhodobě roste. Čím dál tím častěji užívají drogy děti a mladiství, kteří mnohdy nemají povědomí o rizicích, jež jsou s drogami spojena. V předložené diplomové práci chci na tato potenciální rizika, mezi něž možnost páchání trestné činnosti bezesporu patří, poukázat.

Cílem práce je charakterizovat nejfrekventovanější metody a způsoby vyšetřování, které OČTŘ v současné době u nejčastějších drogových trestných činů aplikují, pokusit se na základě použité metody rozhovorů vymezit hlavní argumenty, které vyšetřovatele k užití těchto metod vedou a poukázat na možné nežádoucí důsledky nesprávné aplikace příslušných metod.

Dále se práce zaměřuje na nalezení právně relevantních odpovědí na výzkumné otázky, které jsem si v rámci tohoto tématu určil.

Výzkumné otázky, na něž hledám v diplomové práci odpovědi, jsou následující:

1. Které z kriminalistických metod jsou při vyšetřování drogové kriminality v praxi nejčastěji využívány?
2. Jaké metody, popřípadě způsoby používané při vyšetřování drogové kriminality, se v praxi jeví jako nejúčinnější vzhledem k přípustnosti důkazů v následném procesu dokazování?
3. Jaká jsou hlavní úskalí používaných metod?

Metodologie kriminalistiky je pojednána z pohledu kriminalistické a právní teorie, tj. jsou zjištěny a charakterizovány konkrétní metody, které se při vyšetřování drogových trestných činů používají. V časově navazující praktické části diplomové práce je prostřednictvím výzkumné metody rozhovorů s kriminalisty, státní zástupkyní, soudci a advokátem vyhodnocena škála používaných metod a postupů, kdy kritériem hodnocení je zejména

frekvence jejich aplikování v současné reálné české praxi. Tyto osoby disponují potřebnými praktickými znalostmi a zkušenostmi, tj. odborným vhladem do problematiky drogové trestné činnosti. Vzhledem k tomu, že osoby, se kterými byly rozhovory učiněny chtějí zůstat v anonymitě, je pravá totožnost těchto osob v diplomové práci utajena. Vedoucí diplomové práce je však jejich skutečná totožnost známa. S ohledem na vyslovené přání zůstat v anonymitě lze osoby, se kterými byly rozhovory konány charakterizovat takto:

1. Nadpraporčík, jenž je v diplomové práci označen jako kriminalista A., působící u Policie ČR 26 let, z toho na SKPV 12 let,

2. Nadpraporčík, jenž je v diplomové práci označen jako kriminalista B., působící u Policie ČR 18 let, z toho na SKPV 9 let,

3. Nadpraporčík, jenž je v diplomové práci označen jako kriminalista C., působící u Policie ČR 31 let, z toho na SKPV 19 let,

4. Poručík, jenž je v diplomové práci označen jako kriminalista D., působící u Policie ČR 21 let, z toho na SKPV 10 let,

5. Předseda senátu Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, jenž je v diplomové práci označen jako soudce Z.,

6. Předseda senátu Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, jenž je v diplomové práci označen jako soudce Y.,

7. Státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství ve Zlíně, jenž je v diplomové práci označena jako státní zástupkyně X.,

8. Advokát specializující se na trestní právo, jenž je v diplomové práci označen jako advokát K.

Diplomová práce je členěna do čtyř částí. Úvodní část je věnována pojmu a druhům drogové kriminality, včetně současných trendů, které se v této oblasti vyskytují. Druhá část pojednává o jednotlivých metodách a jejich teoretickém rozdělení, přičemž největší pozornost je věnována těm metodám, které jsou kriminalisty v praxi u drogové kriminality nejvíce používány. Ve třetí části jsem pozornost zaměřil na operativně pátrací činnost, zejména na operativně pátrací prostředky, které v praxi představují významnou součást vyšetřování drogové trestné činnosti. V poslední části práce jsou detailně rozebrány ty z vyšetřovacích úkonů, které jsou při stíhání drogových trestných činů pro OČTŘ při jejich práci stěžejní.

Zdroji, ze kterých v práci vycházím, jsou zejména monografie, komentáře, články, sborníky a judikatura nejvyšších soudů v oblasti trestního práva v ČR. Pro praktickou část diplomové práce byly jako stěžejní zdroje poznatků zvolena sdělení z rozhovorů s odborníky,

kteří disponují potřebnými praktickými znalostmi a zkušenostmi, tj. odborným vhladem do problematiky.

Jak vyplývá ze statistik NPC, Ministerstva vnitra ČR, portálu Justice, ČR je zemí, která se v posledních letech s drogovou problematikou potýká čím dál častěji. Z tohoto důvodu považuji diplomovou práci za přínosnou, neboť odborné i laické veřejnosti přináší reálné nastínění stavu, jak se s tímto narůstajícím problémem český justiční systém a policejní složky snaží v praxi vyrovnat.

1 Drogová kriminalita

Ačkoliv kriminalita, respektive trestná činnost a drogy mohou představovat dva rozdílné sociálně patologické jevy, pro účely této diplomové práce na ně budu nahlížet v jejich vzájemných souvislostech. S užíváním, výrobou, prodejem a všemi dalšími způsoby nakládání s drogami je totiž kriminalita od jakživa spojena, a to bez ohledu na to, zda se jedná o drogovou kriminalitu primární či sekundární. O souvislostech a provázanosti mezi drogami a kriminalitou svědčí mnoho skutečností, mezi které můžeme zařadit statistiky odsouzených pachatelů za TČ související s drogami. Tuto provázanost můžeme spatřovat také ve značném množství odborných publikací, které se drogovou kriminalitou podrobně zabývají, bez ohledu na to, zda se jedná o monografie, výroční zprávy Policie ČR, StZ či jiné dostupné zdroje, které jsou sepsány odborníky v daném oboru. Charakteristický rys drogové kriminality je její latence. Z tohoto důvodu oficiální statistiky, které jsou zaměřeny na drogovou trestnou činnost, zcela neodráží objektivní realitu, ale jsou spíše jakýmsi přibližným ukazatelem vývoje kriminality spojené s drogami. S ohledem na skutečnost, že drogová kriminalita v ČR z dlouhodobého hlediska narůstá, je třeba, aby společnost redukovala negativní dopady, jež užívání nelegálních drog typicky doprovázejí. Z tohoto důvodu je nutné zaměřit protidrogové aktivity státních orgánů především na snižování nabídky drog, respektive poptávky po drogách, a to zejména mezi mladou populací. K tomu je třeba kombinovat tři složky – prevenci, léčbu a represi, přičemž nejdůležitější složku představuje právě prevence, která by měla zasahovat společnost jako celek.¹

1.1 Třídění drogové kriminality

Drogovou kriminalitu lze dělit na drogovou kriminalitu v užším a širším smyslu. Pod drogovou kriminalitou v užším smyslu, někdy též nazývanou jako primární drogová kriminalita, rozumíme TČ, které nalezneme v § 283 - § 287 TZ. Jedná se o TČ, které bezprostředně postihují nedovolenou výrobu, přechovávání, užívání a jiné nakládání s OPL. Zjednodušeně řečeno se tedy jedná o TČ, které jsou páčány v souvislosti s drogami a jejich zneužíváním. V současné době TZ obsahuje výčet pěti TČ, které jsou pod primární drogovou kriminalitu řazeny, přičemž se jedná o delikty, které jsou pro drogovou kriminalitu zcela typické. Z tohoto důvodu je primární drogová kriminalita hlavním terčem výzkumných aktivit, které se na drogovou kriminalitu zaměřují. Konkrétně jde o:

1. Nedovolenou výrobu a jiné nakládání s OPL a s jedy (§ 283 TZ)

---

¹ ZEMAN, Petr. Vývoj právní úpravy některých prostředků odhalování a stíhání drogové kriminality po roce 1990. *Trestněprávní revue*, 2007, č. 2, s. 36-44.

2. Přechovávání OPL (§ 284 TZ)
3. Nedovolené pěstování rostlin obsahující OPL (§ 285 TZ)
4. Výrobu a držení předmětu k nedovolené výrobě OPL a jedu (§ 286 TZ)
5. Šíření toxikomanie (§ 287 TZ)

Je nutné podotknout, že výše uvedené drogové delikty v podstatě korespondují s tím, co EMCDDA označuje jako „TČ spočívající v porušování protidrogových zákonů“.²

Vedle primární drogové kriminality stojí drogová kriminalita sekundární, pod kterou řadíme TČ, které přímo nepostihují samotné nakládání s OPL, ale s jejich užíváním bezprostředně souvisejí. Oproti primární drogové kriminalitě, jejíž vymezení je vcelku jednoznačné, není možné definici sekundární drogové kriminality zcela přesně určit. Tato skutečnost vyplývá především z nedostatku dat a údajů, ze kterých by bylo možné vyčíslit kolik je registrováno TČ, které jsou spáchány v souvislosti s drogami a o jaké konkrétní TČ se jedná. Uvedený nedostatek vyplývá ze skutečnosti, že sekundární drogová kriminalita zahrnuje různé druhy TČ, které mají společné pouze to, že nějakým způsobem souvisejí s užíváním OPL. Nejedná se tedy o konkrétně vymezené TČ, ale o širokou škálu deliktů, které mají pouze společného jmenovatele, kterým je jistá souvislost s užíváním OPL.³ Ku příkladu v souvislosti s užíváním OPL je nejčastěji páchána majetková trestná činnost, přičemž nejtypičtějším TČ, který je ve spojitosti s užíváním OPL páchán, je TČ krádeže podle § 205 TZ, jelikož konzumenti drog mnohdy nemají dostatek finančních prostředků k tomu, aby si drogu opatřili.⁴

Pro další třídění trestné činnosti související s drogami, respektive vztahů kriminality a drog se v odborné literatuře používá Goldsteinova klasifikace, tzv. Goldsteinův tripartitní model, který byl původně určen pro popis faktorů vazby mezi drogami a násilím.⁵ Z této koncepce vychází u nás poměrně často přejímané vymezení EMCDDA, které oproti Goldsteinovi používá tuto klasifikaci nejen na vztah užívání drog a násilí, ale i na trestnou činnost obecně. Z tohoto důvodu jsou k třem základním modelům přidány i TČ, které jsou spáchány porušováním protidrogové legislativy. S ohledem na uvedené skutečnosti, podle EMCDDA drogová kriminalita zahrnuje čtyři typy trestné činnosti:

1. psychofarmakologicky podmíněná trestná činnost,

---

² ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, s. 18.

³ Tamtéž, s. 18-19.

⁴ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

⁵ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Kriminalita očima kriminologů*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 149.

2. ekonomicky motivovaná trestná činnost,
3. systémová trestná činnost,
4. TČ spočívající v porušování protidrogových zákonů.⁶

1.1.1 Psychofarmakologicky podmíněná trestná činnost

První kategorie, která spadá pod drogovou kriminalitu zahrnuje psychofarmakologicky podmíněné TČ. Jedná se o TČ, které jsou spáchány pod vlivem psychoaktivní látky, a to v důsledku jejího chronického či akutního užívání. Dle tohoto základního modelu akutní či chronické účinky této psychoaktivní látky mohou vést k násilí či agresi, popřípadě mohou způsobit poruchu vnímání, vyvolat pocit úzkosti a strachu. Ačkoliv jsou psychofarmakologicky podmíněné TČ páčány zejména v souvislosti s užíváním alkoholu, je možné o tomto druhu TČ hovořit u stimulancí, jako jsou kokain, amfetaminy nebo crack. U psychofarmakologicky podmíněných TČ, které byly spáchány pachateli, kteří byli pod vlivem konopí či jiných opiátů, můžeme spíše uvažovat o TČ, kterých se tito pachatelé dopustili z důvodu abstinčního syndromu, než-li v důsledku intoxikace. Do této kategorie by podle tohoto vymezení měli patřit i TČ, které byly spáchány v souvislosti s užíváním drog na straně oběti TČ, tedy situace, kdy sama oběť byla pod vlivem psychoaktivní látky a byla tak méně ostražitá.⁷ Za typický psychofarmakologicky podmíněný TČ lze označit TČ ohrožení pod vlivem návykové látky, který je upraven v § 274 TZ. Při namátkových kontrolách provedených Policií ČR, bylo k velkému překvapení zjištěno, že pachatelé, jež se tohoto TČ dopustili v souvislosti s řízením dopravního prostředku, jsou v současné době častěji pod vlivem drog než-li alkoholu.⁸

1.1.2 Ekonomicky motivovaná trestná činnost

Ekonomicky motivovaná trestná činnost je kategorií, do které řadíme TČ, které jsou s drogovou závislostí a drogami samotnými typicky spojovány. Tyto TČ jsou páčány za účelem obstarání finančních prostředků na užívání drog. Vedle majetkové trestné činnosti do této kategorie řadíme i prodej drog, falšování lékařských předpisů a prostituci, je-li kriminalizována. Pachatelem těchto TČ nemusí být pouze závislí konzumenti drog, ale i další osoby, jejichž potřeba užívat drogy musí být podpořena nelegálními příjmy.⁹ V souvislosti

---

⁶ ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, s. 12.

⁷ Tamtéž, s. 12.

⁸ Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou.

⁹ ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, s. 13.

s drogami můžeme mezi nejčastěji páchané ekonomicky motivované TČ zařadit TČ krádeže (§ 205 TZ) a TČ loupeže (§ 173 TZ).¹⁰

1.1.3 Systémová trestná činnost

Pod systémovou trestnou činností zahrnujeme TČ, které jsou spáchány v rámci fungování trhů s nelegálními drogami jako součást procesu užívání drog, nezákonné nabídky a distribuce. Se systémovou trestnou činností je spojena prohibice z důvodu samotné povahy drogových trhů, kdy tyto trhy jsou trhy nezákonné. I přes nezákonnou povahu jsou drogové trhy pro účastníky velmi lákavé, protože umožňují dosažení značně vysokých zisků. Samotní participanti, kteří se na těchto trzích pohybují, se neřídí běžnými pravidly a zákony podnikání, a proto se mnohdy uchylují k použití násilí.¹¹ Výrobce drog, drogové překupníky a všechny další osoby, které se na drogovém trhu pohybují, od jejich participace na tomto ilegálním trhu neodrazuje ani potenciální možnost uložení vysokých trestů, ani nebezpečí, které jim hrozí ze strany ostatních osob, které se na tomto trhu pohybují. Jedním z hlavních cílů jejich činnosti je udržení pozice a kontroly na příslušném trhu, přičemž použití síly a násilí je mnohdy prostředkem vedoucím k jeho dosažení. Systémová trestná činnost může v zemích, které se potýkají s problémovým právním prostředím zahrnovat korupci či zločiny proti lidskosti, které jsou páchany drogovými překupníky.¹²

1.1.4 Trestné činy spočívající v porušování protidrogových zákonů

V rámci poslední kategorie budeme hovořit o TČ, které spočívají v porušování protidrogové legislativy a souvisejících právních předpisů.¹³ V tomto případě byla drogová kriminalita doplněna právě o tyto TČ a došlo tím k rozšíření již zmíněného Goldsteinova tripartitního modelu. Oproti předešlým kategoriím má vzájemná souvislost mezi užíváním drog a trestnou činností poněkud rozdílný charakter. Souvislost není stanovena vzájemným vztahem těchto dvou jevů, nýbrž zákonnou definicí. TČ, které spadají do této kategorie, nalezneme v § 238 - § 287 TZ. Tyto TČ spočívají v porušování zákazu stanovených forem zacházení s určitým souborem látek s psychoaktivním účinkem. Jedná se tak o TČ, jejichž podstata tkví v nedovolené výrobě, užívání, přechovávání, vývozu, dovozu, pěstování a jiném obchodování s OPL. Kromě těchto TČ bývají někdy do této kategorie zařazovány i TČ, které s uvedenými TČ souvisejí. Má se na mysli například řízení pod vlivem návykové látky či

---

¹⁰ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

¹¹ ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, s. 13.

¹² Tamtéž, s. 13.

¹³ Tamtéž, s. 13.

praní špinavých peněz pocházejících z obchodu s drogami.¹⁴ Na základě každoročně zveřejňovaných statistik NPC, lze jednoznačně říci, že nejčastěji páchané TČ, spočívající v porušování protidrogových zákonů, jsou v ČR TČ nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL (§ 283 TZ) a TČ přechovávání OPL (§ 284 TZ).¹⁵

1.2 Obecně k vývoji drogové kriminality

Drogy jsou s člověkem nerozlučně spjaty již od samého počátku samotné lidské existence. Droga, respektive látka s aktivním účinkem byla vždy na svém počátku legální. Teprve postupným zjišťováním a zkoumáním účinků, které daná látka působí člověku, se objevila potřeba nakládání s příslušnou drogou omezit, a tím zajistit účinnou ochranu člověka a jeho zdraví.

Abúzus drog, jakožto nežádoucí společenský jev, se v ČR až do šedesátých let minulého století objevoval spíše sporadicky, ačkoliv je pravdou, že v důsledku sociálních a hospodářských problémů po první světové válce k jistému rozvoji drogové problematiky došlo. Naopak pro vymýcení drogového problému v rámci Evropy bylo nejpříznivější období právě na konci druhé světové války, kdy v důsledku této války došlo k přetržení vazeb mezi jednotlivými kontinenty.¹⁶

Na druhou polovinu dvacátého století můžeme okem drogové problematiky v celosvětovém měřítku nahlížet jako na období rapidního vzestupu organizovaného zločinu, ke kterému drogová kriminalita neodmyslitelně patří. Drogy se po celém světě šířily do všech společenských i věkových vrstev a skupin.¹⁷ Drogy se v oblasti kriminality staly globálním problémem číslo jedna, o čemž svědčí i fakt, že obchodování s drogami bylo v této době, hned po obchodu se zbraněmi, považováno za druhé nejvýnosnější nelegální podnikání. V této době tvořila výroba drog podstatnou část hrubého domácího zemědělského produktu některých zemí a drogy bylo možné použít jako univerzální platidlo.¹⁸ ČR se v této době, hlavně kvůli její pozici ve východním bloku, tento narůstající drogový boom prozatím vyhýbal. Západu, odkud převážná část drog do Evropy proudila, byla totiž ČR z tohoto důvodu uzavřena. Díky tomu se v ČR vyskytovala toxikomanie pouze v malém rozsahu, a to zejména u osob, které přicházely do styku s drogami v rámci svého zaměstnání. Toxikomani

---

¹⁴ ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, s. 13.

¹⁵ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY: *Národní protidrogová centrála výroční zpráva 2020* [online]. Policie.cz, 26. června 2021 [cit. 27. dubna 2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpráva-npc-za-rok-2020.aspx>.

¹⁶ VÁLKOVÁ, Helena a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 524 s.

¹⁷ Tamtéž, s. 524-525.

¹⁸ NOŽINA, Miroslav. *Svět drog v Čechách*. Praha: KLP, 1997, s. 128.

tak byli závislí na tuzemské výrobě drog, popřípadě na únicích farmaceutik z farmaceutické sítě. I když ČR nebyla cílovou destinací pro dovoz drog, byla vzhledem ke své poloze hojně využívanou tranzitní zemí, kterou distributoři, respektive pašeráci drog, hojně využívali pro přepravu drog do jiných západních zemí. I přes to, že dostupnost drog byla v ČR oproti západním státům značně omezená, počet toxikomanů neustále stoupal. Tento pomalu narůstající problém však nebyl v ČR příliš řešen, stát nepodnikal patřičné kroky vedoucí k prevenci, o čemž hovoří skutečnost, že zneužívání drog bylo ve společnosti z ideologických důvodů značně tabuizované téma.¹⁹

Teprve období po roce 1989 znamenalo pro ČR značný nárůst problémů související s nedovolenou výrobou, konzumací a distribucí drog. Tento nárůst drogové kriminality byl zapříčiněn především otevřením hranic našeho státu západním zemím Evropy. Toto otevření přineslo řadu negativních fenoménů spojených s drogami, ať už v podobě organizovaného zločinu, praní špinavých peněz nebo samotného dovozu drog. Vedle již zmíněného zneužívání farmaceutik se do ČR dostaly i nové, dosud ne zcela rozšířené drogy, jejichž zneužívání se začala oddávat především dospívající mládež. Rapidním tempem se zvýšila konzumace marihuany, hašiše, LSD nebo pervitinu. Také drogový trh se do značné míry změnil. Vzrostl počet dodavatelů i odběratelů OPL, drogy čím dál častěji pocházely vedle zahraničních distribučních sítí také z vlastních tuzemských zdrojů. Drogy vyrobené v ČR se začaly vyvážet do zahraničí, zejména český pervitin se těšil vysoké oblibě i kvalitě. ČR se tak z dosud převážně tranzitní země stala cílovou destinací odbytu drog.²⁰

1.3 Současná drogová kriminalita v ČR

Stejně jako ostatní druhy kriminality, tak i kriminalita na úseku drog prošla v posledních letech určitým vývojem. Z veřejně dostupných informací, které jsou zveřejňovány ve výročních zprávách národní protidrogové centrály SKPV PČR, ze zpráv o činnosti StZ, zpráv o bezpečnostní situaci vydávaných Ministerstvem vnitra, můžeme tento vývoj charakterizovat v několika bodech takto:

1. Výroba pervitinu v domácích laboratořích,
2. Dovoz heroínu ze západního Balkánu,
3. Nárůst průmyslového pěstování konopí „indoor“ technologiemi,
4. Nárůst velkovýroby pervitinu průmyslovým způsobem ze strany organizovaných cizozemských zločineckých skupin,
5. Nárůst přeshraniční drogové turistiky,

---

¹⁹ VÁLKOVÁ, Helena a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 525 s.

²⁰ Tamtéž, s. 525-526.

6. Nárůst poptávky ze zahraničí,
7. Rozmach nelegálního obchodu s drogami na internetu,
8. Nástup nových syntetických drog,
9. Nárůst obliby kokainu,
10. Intenzivní zapojení vietnamských zločineckých skupin do obchodu s drogami,
11. Nárůst obchodu s pre-prekursory a pomocnými látkami.²¹

1.3.1 Výroba pervitinu v domácích laboratořích

K dlouhodobým problémům v oblasti nelegální výroby drog patří bezesporu masová výroba metamfetaminu v menších podomácky vytvořených varnách. Výroba v těchto tzv. „kuchyňských“ varnách je stále více populární a nadále převažuje nad výrobou pervitinu ve velkokapacitních laboratořích průmyslového typu. Z hlediska bezpečnosti pro okolní byty, domy a jejich obyvatele představují domácí varny značné riziko, jelikož nezdědka dochází ke kontaminaci chemickými látkami či k samotné explozi.²² V oblasti výroby tzv. tvrdých drog, je pervitin v ČR bezesporu na prvním místě, neboť poptávka po pervitinu, který je vyráběn tzv. českou cestou stále roste.²³ Je otázkou, jak se účinně proti tomuto rozšířenému fenoménu bránit, vzhledem k faktu, že nástroje i prekursory jsou mnohdy veřejně dostupné a jejich získání je poměrně snadné. Výroba pervitinu v domácích varnách je o to více nebezpečná, neboť k ní často přistupují osoby, které nemají dostatek potřebných znalostí a zkušeností.

1.3.2 Dovoz heroínu ze západního Balkánu

Stejně jako v minulých letech převládá distribuce heroínu do ČR z balkánských zemí, přičemž shodně jako v minulých letech je pokračujícím trendem multinárodnost těchto organizovaných zločineckých skupin.²⁴ Nejčastější skupinu dovozců heroínu do ČR tvoří etničtí Albánci, kteří pocházejí zejména z Kosova či Makedonie. V posledních letech však čím dál více narůstá distribuce této nebezpečné drogy také z tureckých zločineckých skupin.²⁵ Heroin, který je sám o sobě velmi nebezpečnou drogou, zejména z důvodu vysoké návykovosti a silným abstinčním příznakům, představuje pro jeho uživatele obzvláště zvýšené zdravotní riziko, protože je často drogovými organizacemi ředěn, za účelem dosažení

---

²¹ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 14-17.

²² Tamtéž, s. 14.

²³ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

²⁴ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 178.

²⁵ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 15.

vyššího zisku, čímž se snižuje jeho kvalita. Jeho uživatelé tak mnohdy skutečně neví, jaké látky a s jakými účinky do svého těla vlastně aplikují.

1.3.3 Nárůst průmyslového pěstování konopí „indoor“ technologiemi

Zprávy orgánů, které prosazují právo, ukazují, že od roku 2007 je v oblasti nelegálního pěstování rostlin konopí stále více populární hydroponický (tj. pěstování v živném roztoku) způsob pěstování těchto rostlin při umělém osvětlení v uzavřených prostorech. Odrůdy konopných rostlin, které jsou pěstovány těmito tzv. „indoor“ technologiemi, obsahují vyšší množství účinných látek, než-li rostliny, které jsou pěstovány obvyklým způsobem. Navíc se ukazuje, že pěstitelé stále upřednostňují menší drobné pěstírny před těmi velkokapacitními, a to i navzdory faktu, že velkopěstírna má mnohonásobně vyšší produkční schopnost, která pěstitelům může přinést tučnější zisky. Na druhou stranu, menší pěstírny snižují riziko odhalení celé struktury kriminální činnosti.²⁶ Stejně jako v mnoha dalších evropských zemích se do velkoprodukcí konopných rostlin zapojují zejména organizované zločinecké skupiny, z nichž velké procento zaujímají srbské kriminální skupiny, které drogovou trestnou činností v oblasti pěstování konopí vyvíjejí v celé střední a východní Evropě.²⁷ Ilegální pěstování konopných rostlin patří v ČR k jednomu z nejrozšířenějšímu problému současnosti, se kterým se kriminalisté musejí v posledních letech v oblasti drog potýkat.²⁸ Domnívám se, že nárůst drogové kriminality související s pěstováním konopí ovlivňuje několik hlavních důvodů:

1. dostupnost semen konopí na trhu,
2. fakt, že konopí není z hlediska pěstování náročná rostlina,
3. vysoká poptávka po droze,
4. vidina vysokých zisků,
5. pohled celé společnosti na škodlivost marihuany na lidský organismus.

1.3.4 Nárůst velkovýroby pervitinu průmyslovým způsobem ze strany organizovaných cizozemských zločineckých skupin

Výroba pervitinu v ČR ve velkokapacitních průmyslových laboratořích se stala oblíbeným a narůstajícím trendem cizozemských výrobců metamfetaminu zhruba od roku 2010. Tento trend mají na svědomí zejména organizované zločinecké skupiny z Vietnamu, ale též etnické skupiny, které jsou tvořeny především Albánci. Vedle samotné distribuce pervitinu

---

²⁶ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 15.

²⁷ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 177.

²⁸ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

v tuzemsku se tyto skupiny zaměřují také na vývoz do zahraničí a pomocí dumpingových cen tak pokrývají podstatnou část poptávky po pervitinu v ČR a v zahraničí.²⁹ Od roku 2019 je ze strany vietnamských zločineckých skupin možné pozorovat částečný přesun výroby pervitinu do jiných členských států Evropy, zejména do Polska, SRN nebo Nizozemí. Z těchto států je poté pervitin distribuován do celé Evropy. Do výroby a distribuce pervitinu na evropském kontinentu se navíc nově čím dál častěji zapojují mexické organizované zločinecké skupiny, které pervitin spolu s evropskými kriminálními skupinami přímo v Evropě vyrábějí nebo jej samy dovážejí z Mexika.³⁰

1.3.5 Nárůst přeshraniční drogové turistiky

V příhraničních oblastech ČR se můžeme čím dál častěji setkat s případy, kdy cizinci, především občané SRN, nakupují v místních tržnicích drogy, se kterými se vracejí zpět do své vlastní země. Nejčastějším terčem jejich zájmu je marihuana a pervitin, které však nakupují převážně v menších množstvích a nikoli masově.³¹

1.3.6 Nárůst poptávky ze zahraničí

Rostoucí poptávka ze zahraničí velmi úzce souvisí s již zmíněnými body, konkrétně s nárůstem průmyslového pěstování konopí, nárůstem velkovýroby pervitinu průmyslovým způsobem a nárůstem přeshraniční drogové turistiky. Tyto body představují reakci trhu na rostoucí poptávku po zmíněných drogách ze zahraničí.³²

1.3.7 Rozmach nelegálního obchodu s drogami na internetu

Moderní technologie a digitalizace s sebou přinesla kromě zřetelných, nesporných výhod a téměř neomezených možností v oblasti nákupu a prodeje či využití legálních statků také svou stinnou stránku v podobě otevření nových cest pro černý trh. Značná část drogového trhu se tak přesouvá do prostředí internetu, kde se v současnosti obchoduje jak s novými syntetickými drogami, tak i klasickými OPL, prekursory, ale též s technologiemi a zařízeními, které jsou určeny pro výrobu či pěstování drog.³³

1.3.8 Nástup nových syntetických drog

V celoevropském měřítku se nové syntetické drogy staly rozšířeným fenoménem v oblasti drog zhruba od roku 2008. Na našem území došlo k největšímu rozmachu těchto drog o něco

---

²⁹ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 14.

³⁰ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 177.

³¹ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 14.

³² Tamtéž, s. 15.

³³ Tamtéž, s. 16.

později, a to zejména v letech 2010 a 2011, přičemž k hlavním distribučním sítím dodnes patří asijské země a Polsko. Nové syntetické drogy představují velmi vážné společenské a zdravotní riziko, protože z hlediska účinků jsou tyto drogy velmi podobné jako drogy „tradiční“, nicméně dostatečné či alespoň srovnatelné znalosti o účincích jejich aktivních látek chybí. Informační deficit o účincích těchto drog pramení především z poměrně krátké historie jejich zneužívání, s čímž souvisí i skutečnost, že právní regulace nových syntetických drog není zdaleka srovnatelná s regulací „klasických“ OPL. I přesto, že je seznam českých OPL neustále o tyto drogy doplňován, na trhu se stále objevují další, nové látky, na které musí český zákonodárce pružně reagovat.³⁴

1.3.9 Nárůst oblíbenosti kokainu

Hlavním rizikem užívání kokainu je poměrně rychlá možnost vytvoření silné psychické závislosti, kdy jeho konzumenti neustále musejí zvyšovat množství i intenzitu jednotlivých dávek. Ačkoliv se velké množství jeho uživatelů domnívá, že kokain nezanechává i tělesné, respektive fyzické následky, dlouhodobým užíváním narůstá riziko výskytu srdečních chorob, trombóz, halucinací, poruch paměti a mnoha dalších nežádoucích zdravotních komplikací. Přesto, že kokain v minulých letech patřil mezi stimulanty, které uživatelé stimulačních drog užívali spíše okrajově, v posledních letech zájem o tuto drogu stoupá. Zvyšující se poptávka po kokainu vychází zejména z poklesu jeho ceny na trhu a s růstem kupní síly české populace. Na druhou stranu je zvýšená dostupnost kokainu pro jeho uživatele vykoupena jeho snižující se kvalitou. Stejně jako v dřívějších letech i nadále platí, že distribuci a pašování kokainu do ČR mají na svědomí zejména zločinecké organizace západoafrického původu, které jej získávají od výrobců ze zemí Latinské Ameriky.³⁵ V roce 2019 byl ze strany NPC zaznamenán nárůst obchodů s kokainem v rámci kyberprostoru. Vedle menšího množství kokainu, které bylo určeno koncovým uživatelům, bylo zaznamenáno i několik případů, kdy se množství kokainu pohybovalo v řádech kilogramů, kdy tento byl určen pro jeho následnou distribuci.³⁶

1.3.10 Intenzivní zapojení vietnamských zločineckých skupin do obchodu s drogami

Od otevření hranic ČR můžeme prakticky konzistentně pozorovat zapojení cizích státních příslušníků do obchodu s drogami a drogové kriminality vůbec. Na našem území v této oblasti operují především etničtí Albánci, Nigerijci, občané arabských zemí, ruskojazyčné skupiny a

---

³⁴ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 16.

³⁵ Tamtéž, s. 16.

³⁶ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 178.

v neposlední řadě také Vietnamci. Právě vietnamské zločinecké skupiny zaznamenaly od roku 2005 v oblasti drogové kriminality rapidní nárůst. Za příčinu tohoto nárůstu lze považovat výpadky zisků z prodeje padělaného zboží, na které státní orgány v této době zaměřily ve své činnosti pozornost. Jak již bylo uvedeno v předchozích bodech, vietnamské zločinecké skupiny dominují v mnoha vývojových trendech drogové kriminality. Ve své činnosti se soustřeďují primárně na průmyslové pěstování konopí „indoor“ technologiemi ve velkokapacitních pěstírnách, velkovýrobu pervitinu průmyslovým způsobem a jejich následnou distribuci v rámci ČR i zahraničí.³⁷ Vietnamské zločinecké skupiny soustřeďují svou výrobu, popřípadě pěstování drog zejména do větších měst, městských aglomerací. V ČR se jedná především o aglomerace Praha, Brno, Ostrava, kam si pro ně jezdí jejich odběratelé. Ačkoliv tento „vietnamský“ pervitin nedosahuje takové kvality jako ten, který je vyráběn tzv. českou cestou, pro svou nízkou cenu se ze strany dalších distributorů těší velké oblibě.³⁸

1.3.11 Nárůst obchodu s pre-prekursory a pomocnými látkami

Zločinecké skupiny, které se zabývají výrobou drog, ve snaze snížit rizika odhalení a dopadení, začaly získávat prekursory z tzv. pre-prekursorů, což jsou látky, z nichž je možné precursor vyrobit. Na rozdíl od prekursorů však nepodléhají zákonné regulaci a kontrole, a proto jsou pro výrobu drog levnější a bezpečnější. Tyto látky jsou dováženy do Evropy za účelem následného využití k získání samotných prekursorů, a to primárně z Asie, zejména pak z Číny, kde se tyto pre-prekursory vyrábějí.³⁹ Únik červeného fosforu do nelegálního prostředí představuje v oblasti výroby pervitinu jeden z největších problémů, neboť obchod s červeným fosforem, jako jedné z látek nezbytných pro výrobu pervitinu, byl v roce 2019 oproti předchozím letem na vzestupu. Stejně jako v minulých letech platí, že prekursory jsou nejčastěji dováženy z Polska, protože tamní legislativa je v oblasti volného prodeje léčiv oproti jiným evropským státům poměrně liberální.⁴⁰

---

³⁷ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 17.

³⁸ Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou.

³⁹ ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, s. 16.

⁴⁰ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 178.

2 Metody používané při vyšetřování drogové kriminality v ČR

2.1 Obecně k pojmu kriminalistická metoda

Abychom byli schopni určit, které kriminalistické metody se v rámci vyšetřování drogové kriminality v ČR prakticky využívají, je nutné pochopit, co konkrétní kriminalistická metoda v rámci kriminalistické teorie představuje.

Kriminalistickou metodu můžeme chápat jako stanovený postup, který je veden snahou dosáhnout určitého vytyčeného cíle. Jedná se tedy o postup, cestu a způsob, jehož pomocí člověk něco poznává nebo zhotovuje. Kriminalistická metoda se zpravidla vyznačuje složitou strukturou a skládá se z několika kroků, respektive úkonů a operací, které na sebe časově navazují. Tento postup se řídí striktními kroky a pravidly, které se liší v závislosti na typu využívané metody a současně i předem stanoveného cíle, ke kterému má daný postup směřovat. O kriminalistické metodě můžeme však hovořit teprve tehdy, jestliže vedle určení cíle, ke kterému má daná metoda směřovat subjekt, který jedná, určí i cestu, která k tomuto vytyčenému cíli vede.⁴¹

Nelze proto říci, že samotný postup, kterým bylo stanoveného cíle dosaženo, je nepodstatný, neboť jakákoli, byť i nepatrná chyba právě při tomto postupu může mít zásadní vliv na proces dokazování v případném navazujícím trestním řízení.

Použitá kriminalistická metoda musí být přiměřená objektu, který má být touto metodou poznán nebo na který má být metodou působeno. Vzhledem k rozmanitosti objektů poznávaných při objasňování a vyšetřování trestných činů jsou i používané metody nesmírně variabilní a různorodé. Široká škála možných použitelných metod je dána i jednajícím subjektem, kterému je příslušná metoda určena. Různé metody jsou tak určeny pro specialisty v oblasti kriminalistiky, OČTŘ, znalce či policisty.⁴²

2.2 Přípustnost kriminalistických metod

Má-li být jakákoliv metoda lidské činnosti účinná, je nezbytné, aby odpovídala určitým požadavkům, které plynou z obecné metodologie kriminalistiky. Za tyto požadavky můžeme ku příkladu označit spolehlivost, přiměřenost, kontrolovatelnost, specifčnost nebo reprodukovatelnost. Vedle těchto obecných požadavků, které jsou kladeny na všechny metody lidské činnosti, jsou na kriminalistické metody kladeny navíc další zvláštní nároky. Potřebnost těchto zvláštních nároků je dána především již samotnou mírou citlivosti oblasti společenského života, ve které jsou kriminalistické metody používány a kde by jakékoli

---

⁴¹ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 105.

⁴² Tamtéž, s. 105.

pochybení mohlo vyvolat závažné negativní následky, ať již v podobě zmaření samotného účelu trestního řízení nebo ohrožení základních práv a svobod člověka.⁴³

Na základě výše uvedeného platí, že kriminalistické metody musí respektovat obecné principy, na nichž je v demokratickém právním státě založena činnost státních orgánů, zejména pak soudu, státního zastupitelství a policie. Kriminalistické metody se tedy musí podřídít pravidlům jejich výstavby a fungování. Každá kriminalistická metoda pak musí spolehlivě vést k poznání pravdy, neboť nesprávné zjištění pravdy může způsobit nespravedlivé stíhání nevinného občana, neodhalení a nepotrestání trestného činu a v neposlední řadě může motivovat, respektive povzbuzovat pachatele k páčání další trestné činnosti. Budeme-li hovořit o zcela nových metodách, které dosud nebyly dostatečně ověřeny kriminalistickou praxí, není možné zatím tyto metody použít, a to až do doby, než budou ověřeny tak, že o jejich spolehlivosti nebudou existovat žádné pochybnosti.⁴⁴

Kriminalistické metody, kterými se zasahuje do občanských práv a svobod musí být navíc vždy explicitně upraveny zákonem. Samotná povaha kriminalistického úkonu, respektive metody pak odráží míru, v jaké by měla být příslušná právní úprava regulující daný úkon či metodu podrobná. Je zřejmé, že v případě úkonů, při kterých dochází k zásahu do lidských práv a svobod ve větší míře, jako např. domovní prohlídka nebo výslech by měla být tato úprava co možná nejvíce detailní a propracovaná.⁴⁵

Pouhá skutečnost, že kriminalistická metoda není v zákonné právní úpravě regulována výslovně, nečiní z této metody metodu nepřipustnou. Postačuje, že příslušná kriminalistická metoda vyhovuje příslušným kritériím a současně je považována za vhodnou, neboť poskytuje věrohodné výsledky a neodporuje principům činnosti státních orgánů. Při posuzování přípustnosti či nepřipustnosti kriminalistických metod, které nejsou výslovně zakotveny v právní úpravě je třeba přihlídnout k dalším hlediskům, na základě kterých lze za přípustnou kriminalistickou metodu považovat tu, která respektuje základní zásady trestního řízení, není právními předpisy výslovně zakázána a při její aplikaci jsou dodrženy záruky zákonnosti, které vyplývají ze zákona pro obdobné, zákonem upravené kriminalistické metody.⁴⁶

Dále platí, že každá kriminalistická metoda pak musí současně splňovat čtyři základní kritéria:

1. Nesmí odporovat platným zákonům,

---

⁴³ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 105.

⁴⁴ Tamtéž, s. 107-108.

⁴⁵ Tamtéž, s. 108.

⁴⁶ Tamtéž, s. 105.

2. Je založena na vědeckém základě,
3. Je ověřena kriminalistickou praxí,
4. Je uznávána kriminalistickou praxí.⁴⁷

2.2.1 Nesmí odporovat platným zákonům

Zákon je významným prvkem, nezbytným pro přímou použitelnost a aplikaci kriminalistických metod. Jedná se především o metody, které jsou současně procesními úkony, ale zároveň nejde toliko o podmínky, které kriminalistické metody musí splňovat s ohledem na trestní právo, nýbrž i o zákonné podmínky, které musí kromě podmínek trestního práva splňovat kritéria, která jsou udávány technickými normami.⁴⁸ Jako příklad technických norem můžeme uvést podmínky akreditace či správnou laboratorní praxi. Vztah platné zákonné úpravy a kriminalistické metody není možné považovat za prvek právní vědy v kriminalistice. V rámci kriminalistiky se klade důraz na platnou a účinnou právní úpravu také z důvodu, že výsledek kriminalistického zkoumání bývá mnohdy předmětem kriminalistické identifikace, jejíž závěr bývá často předmětem dokazování v trestním řízení, ve kterém je platná zákonná norma stěžejním prvkem.⁴⁹

2.2.2 Je založena na vědeckém základě

Vědecký základ se odvíjí od stavu rozvoje vědy v celospolečenském měřítku a je nedílnou součástí každé kriminalistické metody. V případě nastalé změny v oblasti vědeckého poznání lze dojít k přehodnocení aplikovatelnosti dané metody. Jedná se o případ, kdy příslušná metoda nepostihuje současný stav poznání a může dojít i k samotné modifikaci či vyřazení dané metody nebo k upuštění od její aplikace v oblasti kriminalistické vědy či praxe.⁵⁰

2.2.3 Je ověřena kriminalistickou praxí

Každou z metod, která se v rámci vědecké či praktické kriminalistiky používá, je nutné nejdříve prověřit prostřednictvím kriminalistické praxe. Ta zkoumá primárně vědecký základ metody, a to v konkrétních podmínkách společenské praxe. Současně jde o ověření již získaných kriminalistických výsledků zkoumání v případech kriminalistické i soudní praxe.⁵¹ Ověřování jednotlivých metod je zpravidla dlouhodobým procesem trvajícím i několik let, při

---

⁴⁷ SVOBODA, Ivo a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: KEY Publishing, 2016, s. 31.

⁴⁸ Tamtéž, s. 31-32.

⁴⁹ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 27.

⁵⁰ SVOBODA, Ivo a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: KEY Publishing, 2016, s. 32.

⁵¹ Tamtéž, s. 32.

kterém je vědecký základ metod prokazován dlouhodobým ověřováním získaných výsledků v kriminalistické praxi.⁵²

2.2.4 Je uznávána kriminalistickou praxí

Ačkoli uznání metody kriminalistickou praxí úzce souvisí se samotným ověřením metody, toto kritérium sama o sobě nenahrazuje. Je možné, že konkrétní proces uznávání metody probíhá souběžně s jejím ověřováním, ačkoliv časové hranice těchto dvou procesů jsou zpravidla vzdálenější.⁵³

Absence jednoho z výše uvedených kritérií dělá z použité metody metodu *contra legem*, tedy metodu, která je v rozporu se zákonem. Taková metoda nemůže, a ani nesmí být v kriminalistické praxi použita, protože by docházelo k neopodstatněnému zvýhodnění potenciálních pachatelů. Takové zvýhodnění by se mohlo projevit v podobě zprošťujícího rozsudku, který by příslušný soud vydal pro neunesení důkazního břemene, a to z důvodu, že důkazy byly získány za pomoci kriminalistické metody *contra legem*.

2.3 Druhy kriminalistických metod

Kriminalistické metody můžeme členit podle různých kritérií. Základním dělicím kritériem je samotný účel, ke kterému příslušné metody směřují. Podle primárního účelu můžeme dělit kriminalistické metody na metody kriminalistiky jako vědního oboru a metody kriminalistické praxe.

Metody kriminalistiky jako vědního oboru slouží k tvorbě kriminalistických teorií, k poznání samotného předmětu kriminalistiky a následně i jeho samotného výkladu. Výsledky zkoumání, které jsou získané právě pomocí metod kriminalistického vědeckého poznávání, potvrzují pak doporučené metody, postupy, operace a prostředky, které slouží samotné kriminalistické praxi.⁵⁴

V rámci této diplomové práce se budu zabývat především druhou kategorií metod, konkrétně metodami kriminalistické praxe.

Jak už napovídá samotný název, jedná se o metody, respektive postupy kriminalistů používané v praxi. Cílem není získávání vědeckých poznatků, tak jako u metod kriminalistiky jako vědního oboru, nýbrž tyto již získané poznatky využít při řešení konkrétních praktických úkolů v terénu. Metody kriminalistické praxe můžeme tedy definovat jako postupy, které při

---

⁵² KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 28.

⁵³ SVOBODA, Ivo a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: KEY Publishing, 2016, s. 32.

⁵⁴ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 32-33.

své práci využívají kriminalisté a právní praxe, v průběhu své činnosti policie, znalci a OČTŘ při samotné realizaci procesu odhalování, vyšetřování TČ a zkoumání stop.⁵⁵

K tomu, aby mohly být poznatky získané právě prostřednictvím metod kriminalisticko-praktické činnosti použity v trestním řízení a byly schopny plnit svoji úlohu, je nutné, aby tyto metody splňovaly určité požadavky. Tyto metody musí zejména zabezpečovat realizaci zásad, na kterých je pak vybudována činnost státních orgánů (policie, StZ, soudy atd.), které se podílejí na potírání zločinnosti v ČR. Pod pojem realizace zásad můžeme zahrnout respektování principu humanismu a demokracie či zapojení občanů do činnosti státních orgánů. Každá použitá metoda kriminalisticko-praktické činnosti musí být současně objektivně schopná vést k poznání a dokázání objektivní pravdy. Proto je zapotřebí, aby jednotlivé metody byly dostatečně citlivé, jednoduché, průkazné a zejména, aby výsledky jimi získané bylo možné prověřit i jinými metodami. V poslední řadě musí metody splňovat požadavky přípustnosti, které plynou jednak z kritéria zákonnosti, ale také z dalších požadavků, které nejsou upraveny právem. Přípustné jsou tedy pouze ty metody, které vyjadřují demokratický základ českého TR, vycházejí ze zásad, na kterých je TR založeno, slouží ke zjištění nových nebo k ověření již zjištěných kriminalisticky významných skutečností a nejsou právními normami výslovně zakázány.⁵⁶

Jednotlivé metody, které kriminalistická praxe využívá, můžeme rozdělit do tří skupin v závislosti na tom, v jaké oblasti poznání se konkrétní metoda používá. Metody, které se využívají téměř v každé, respektive ve většině oblastí lidské praxe nazýváme obecně poznávací metody. V kriminalistické praxi se pak tyto obecně poznávací metody přizpůsobují specifickým objektům a podmínkám s tím, že jejich gnozeologický základ zůstává neměnný jako v každé jiné oblasti lidského poznání.⁵⁷ Příkladem těchto metod můžeme uvést např. měření, pozorování, srovnávání, dedukce, analýzy atd.

Další skupinu tvoří speciální metody, které jsou charakteristické tím, že jsou převzaty z jiných vědních disciplín. Tyto metody jsou v kriminalistické praxi uplatňovány poměrně široce, přičemž v kriminalistické praxi nedochází k jakékoli jejich úpravě. Mezi často používané speciální metody patří například matematické, fyzikální, chemické nebo kybernetické metody.⁵⁸

---

⁵⁵ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 33.

⁵⁶ Tamtéž, s. 33-34.

⁵⁷ VICHLENDÁ, Milan. *Kriminalistika*. Karviná: Střední odborná škola ochrany a majetku, 2011, 13 s.

⁵⁸ Tamtéž, s. 13.

Poslední a zároveň nejvýznamnější skupinu metod pro vyšetřování drogových trestných činů tvoří tzv. specifické metody. Jedná se o metody, které si vytvořila sama kriminalistická praxe a které jsou využívány převážně v této praxi.⁵⁹ Přestože teorie rozlišuje četné množství různých kriminalistických metod, pro oblast drogové kriminality je prakticky významná pouze jejich malá část.⁶⁰

Metody kriminalistů, které používají v rámci kriminalistické praktické činnosti při procesu odhalování, objasňování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti, rozlišujeme na dva druhy metod. Můžeme je začlenit pod specifické metody, neboť mají svůj původ v kriminalistice, ve které se také převážně používají. Jedná se o kriminalisticko-technické a kriminalisticko-taktické metody.

Ačkoliv kriminalistická teorie rozlišuje velké množství různorodých metod, při vyšetřování drogových TČ je spektrum používaných metod velmi úzké, přičemž to, jaká metoda bude v daném případě použita, závisí vedle specifických okolností případu také na tom, jaký drogový TČ je v konkrétním případě vyšetřován.

2.3.1 Kriminalisticko-technické metody

Při zajišťování a zkoumání kriminalistických stop, zejména stop látkových, využívají tyto metody širokou škálu fyzikálních, fyzikálně-chemických či chemických metod a prostředků. Za pomoci těchto technických metod mohou kriminalisté obdržet velké množství informací o chování různých prvků hmotných systémů a následně tyto informace vyhodnocovat a reagovat na ně žádoucím způsobem.⁶¹ Kriminalisticko-technické metody mají značný význam, neboť umožňují vytvářet účinné překážky pachatelům trestných činů, přijímat a provádět opatření k jejich rychlému zjištění a dopadení, zkvalitňovat a zefektivňovat znaleckou a expertizní činnost a práci policie respektive justice a tím i snižovat společensky nutné náklady na jejich činnost.⁶² Mezi nejvýznamnější kriminalisticko-technické metody, které jsou kriminalisty v současnosti využívány, patří:

1. metody vyhledávání, vyvolávání, zajišťování a zkoumání stop papilárních linií,
2. metody zkoumání ručního a strojového písma,
3. metody a způsoby srovnávacího zkoumání,
4. metody balistického zkoumání,

---

⁵⁹ VICHLENDÁ, Milan. *Kriminalistika*. Karviná: Střední odborná škola ochrany a majetku, 2011, s. 14.

⁶⁰ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

⁶¹ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 35.

⁶² MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 127.

5. metody a prostředky zkoumání listin, dokladů, psacích prostředků a fotografií,
6. metody zkoumání mechanismu vzniku a zániku kriminalisticko-technických stop,
7. metody a prostředky popisování osob,
8. metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání biologických stop lidského, zvířecího a rostlinného původu,
9. metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání léčiv a drog, chemických a pyrotechnických stop.⁶³

Kriminalisticko-technické prostředky jsou nejrůznějšího charakteru. Jedná se o různá technická zařízení, nástroje, materiály, přístroje, postupy a pravidla pro jejich užití. Kriminalisticko-technické prostředky se s ohledem na jejich použití při vyšetřování, odhalování a předcházení trestné činnosti dělí na technické prostředky:

- a) používané k fixaci a zajišťování stop,
- b) sloužící k vyhledávání kriminalisticko-technických stop a jejich znaků,
- c) používané při znaleckém zkoumání stop a jiných věcných důkazů.⁶⁴

Při vyšetřování drogové trestné činnosti se z kriminalisticko-technických metod v praxi využívají převážně tyto metody:

1. metoda vyhledávání, vyvolávání, zajišťování a zkoumání stop papilárních linií,
2. metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání biologických stop lidského, zvířecího a rostlinného původu,
3. metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání léčiv, drog a chemických stop.⁶⁵

1.2.3.1. Metoda vyhledávání, vyvolávání, zajišťování a zkoumání stop papilárních linií

Metodu vyhledávání, vyvolávání, zajišťování a zkoumání stop papilárních linií, v praxi častěji označovanou jako daktyloskopie, lze charakterizovat jako nauku o obrazcích papilárních linií, které jsou vytvořeny na vnitřní straně článků prstů horních i dolních končetin, na chodidlech a dlaních. Pro kriminalisty je zásadní skutečnost, že obrazce papilárních linií vyjma člověka nejsou vytvořeny u žádných jiných živých organismů. Nález takovýchto otisků a stop proto jednoznačně ukazuje na lidský původ. Daktyloskopie je považována za jednu z nejpoužívanějších kriminalistických metod sloužící k identifikaci osob. O častém použití této specifické metody svědčí především skutečnost, že pro vznik

---

⁶³ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 36.

⁶⁴ Tamtéž, s. 36.

⁶⁵ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

daktyloskopických stop mnohdy postačí, aby se pachatel během páchaní trestné činnosti dotkl různých objektů, na nichž mohou daktyloskopické stopy vzniknout.⁶⁶ Daktyloskopie má v praxi vyšetřování drogových TČ svůj význam především při vyšetřování TČ nedovolené výroby a pěstování OPL (§ 283 a § 285 TZ) a TČ výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě OPL (§ 286 TZ), neboť pachatelé při manipulaci s drogami, prekursory a jinými předměty mnohdy zanechávají na těchto objektech stopy papilárních linií. Následným zkoumáním takových zajištěných stop lze potvrdit či vyvrátit, zda určitá osoba s příslušným objektem manipulovala či nikoliv, což může být pro následné vyšetřování zcela zásadní.⁶⁷

1.2.3.2. Metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání biologických stop lidského, zvířecího a rostlinného původu

Tzv. kriminalistická biologie je aplikovanou vědou, jejíž prostřednictvím kriminalisté v praxi vyhledávají, zajišťují, zkoumají a vyhodnocují biologické stopy lidského, zvířecího či rostlinného původu. Biologický materiál, který je předmětem zkoumání je možné rozdělit do několika skupin.

1) Biologický materiál lidského původu je materiál, se kterým se v oblasti kriminalistické praxe setkáváme nejčastěji. Biologický materiál vytváří konkrétní biologické stopy podle způsobu, jakým je biologický materiál oddělen od lidského organismu.

2) Biologický materiál zvířecího původu je podrobněji zkoumán zpravidla do doby, než je spolehlivě prokázáno, že jde skutečně o materiál zvířecího původu.

3) Biologický materiál rostlinného původu bývá předmětem kriminalistického zájmu spíše výjimečně. Ačkoliv byly rostlinné drogy v minulosti zkoumány právě za pomoci biologických metod, v současné době jsou rostlinné drogy identifikovány a zkoumány převážně prostřednictvím chemických metod.⁶⁸

1.2.3.3. Metody a prostředky vyhledávání, zajišťování a zkoumání léčiv, drog a chemických stop

Kriminalistická chemie zkoumá složení, vlastnosti, vnitřní stavbu a přeměnu látek, které se v kriminalistické praxi vyskytují.⁶⁹ Význam kriminalistické chemie neustále stoupá, neboť roste počet chemických sloučenin na straně jedné a současně přibývá různých typů

---

⁶⁶ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 138-139.

⁶⁷ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně.

⁶⁸ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 169-170 s.

⁶⁹ Tamtéž, s. 247.

metod, které v této oblasti mohou přispět ke kriminalisticko-technickému zkoumání na straně druhé.⁷⁰

Kriminalistická chemie využívá široké spektrum citlivých metod, které umožňují provést chemickou analýzu nesmírně malého množství materiálu což má pozitivní dopad na práci s mikrostopy. Na druhou stranu, kriminalistická chemie z pohledu kriminalistické identifikace neumožňuje individuální identifikaci, ale obvykle poskytne jen určení skupinové příslušnosti. Pouze výjimečně při současném použití jiných metod lze dospět k identifikaci individuální.⁷¹ Stejně jako v případě daktyloskopie, je kriminalistická chemie metodou, k jejíž aplikaci kriminalisté přistupují v souvislosti s nedovolenou výrobou a pěstováním OPL, respektive výrobou a držením prekursorů a jiných chemických látek, jež jsou pro výrobu drog typické. Kriminalističtí technici se soustřeďují především na vyhledání a odebrání chemických stop po OPL a prekursorech. Za tímto účelem provádějí tzv. stěry. Poté, co je proveden stěr na určitém povrchu, je získaný vzorek nastříkán speciální látkou, která ukáže, zda se na místě, kde byl příslušný stěr proveden, OPL či prekursor vyskytovaly a o jakou drogu se jedná.⁷²

2.3.2 Kriminalisticko-taktické metody

Tyto metody kriminalistické praktické činnosti představují obsah, strukturu a posloupnost činností policejních orgánů, vyšetřovatelů v již zmíněném procesu odhalování, objasňování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti. Na rozdíl od kriminalisticko-technických metod se však tyto metody zaměřují převážně na stopy paměťové a zahrnují proces získávání informací, jejich přetváření, vytváření dokumentace a jejich následné využití v praxi. Hlavní odlišnost těchto metod spočívá v tom, že jejich hlavním úkolem je získávání pravdivých informací, které mají svůj původ v lidském vědomí, a za pomoci technických prostředků, jejich následné využití v praxi. Konkrétní aplikace těchto metod má svá specifika, a to v závislosti na stádiu trestního řízení, ve kterém jsou tyto metody uplatňovány.⁷³ Kriminalisticko-taktické metody pak bývají často zaměňovány s trestně procesními úkony především z důvodu shodného označení s těmito úkony. Ne všechny kriminalisticko-taktické metody jsou však odbornou praxí uznávány jako metody sloužící ke zkoumání

---

⁷⁰ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 360-361.

⁷¹ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 247.

⁷² Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně.

⁷³ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 49.

kriminalistických paměťových stop.⁷⁴ V oblasti drogové trestné činnosti mezi současné využívané metody kriminalistické taktiky řadíme:

1. výslech,
2. konfrontaci,
3. rekognici,
4. kriminalistické ohledání,
5. kriminalistickou prohlídku.⁷⁵

2.2.3.1. Výslech

Výslech představuje kriminalistickou metodu, při které se v souladu se zákonem získávají právně a kriminalisticky významné informace z paměťových stop, které jsou obsahem vědomí vyslychaných osob. Tyto informace kriminalisté získávají prostřednictvím výslechu, který se koná za striktního dodržování zákonem stanovených práv a povinností vyslychaných osob. Výslech si klade za cíl získat úplnou a věrohodnou výpověď o skutkovém stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti.⁷⁶

Z hlediska určení taktiky samotného výslechu je pro kriminalisty nejdůležitějším kritériem kategorizace výslechu, z hlediska vztahu vyslychané osoby ke své vlastní výpovědi.⁷⁷ Ve výslechové praxi se tedy lze setkat se třemi typickými výslechovými situacemi:

- a) výslech osoby, která chce vypovědět pravdu, pravdivě vypovídá a její výpověď je relativně úplná,
- b) výslech osoby, která chce vypovědět pravdu, avšak její výpověď je neúplná, nepřesná a co do některých částí je v rozporu s objektivně zjištěnými fakty,
- c) výslech osob, která nechtějí vypovídat pravdivě a pravdivě nevypovídají.

První výslechová situace je pro osobu provádějící výslech tou nejpříznivější. Vyslychající osoba má za úkol především kontrolovat, zda je výpověď úplná a přesná. Současně dbá o to, aby vyslychaná osoba nezapomněla uvést všechna relevantní fakta a jestliže osoba provádějící výslech ve výpovědi zjistí určité nejasnosti či nesrovnalosti, požádá vyslychanou osobu o doplnění, popřípadě upřesnění některých faktů. V druhém případě jde o výslechovou situaci, kdy se stejně jako v první situaci podařilo navázat psychologický kontakt, ale výpověď je nepřesná, odchyluje se od objektivně zjištěných faktů a tím působí nevěrohodně. Důvodem

---

⁷⁴ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 28.

⁷⁵ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

⁷⁶ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 327-328.

⁷⁷ Tamtéž, s. 327.

tohoto stavu jsou především subjektivní nedostatky reprodukce, zdánlivě zapomenutá fakta a chybné vzpomínky. Při třetí výslechové situaci nedochází ani k navázání psychologického kontaktu, situace má tak konfliktní charakter a je pro vyslychajícího nejsložitější. Kriminalistika pro řešení těchto situací vypracovala postupy psychologického působení na osobu, která vypovídá nepravdu. Pod psychologickým působením na osobu vypovídající nepravdu chápeme vhodné působení na rozum a city vyslychané osoby, a to v souladu s požadavky etiky, morálky a zákonnosti s cílem dokázat nesmyslnost a neudržitelnost nepravdivé výpovědi. Příčinami uvedení úmyslně nepravdivé výpovědi mohou být nepříznivá procesní situace, přímé, popřípadě zprostředkované působení zainteresovaných osob, špatné charakterové vlastnosti či strach, lítost a hanba vypovídající osoby.⁷⁸

Další kritéria pro kategorizaci výslechu jsou například věk, fyzický či psychický stav vyslychané osoby atp. Určení druhu výslechu má svůj význam nejen v rovině teoretické, ale také v rovině praktické, neboť každý druh výslechu vyžaduje ze strany kriminalistů odlišnou taktiku a postup, se kterým k samotnému výslechu přistupují.⁷⁹

2.2.3.2. Konfrontace

S výslechem úzce souvisí kriminalistická metoda konfrontace, při které se dvě již dříve vyslechnuté osoby, mezi jejichž výpověďmi jsou značné rozpory, postaví tváří v tvář se záměrem tyto rozpory odstranit, pokud je není možné odstranit jinak.⁸⁰ Konfrontace tedy slouží k získání výpovědi osoby o objektu pod psychickým tlakem, který je vyvolán právě přítomností a postavením tváří v tvář jiné osobě nacházející se v její intimní zóně, kdy tato druhá osoba vnímala příslušný objekt rozdílně.⁸¹ Konfrontace neslouží pouze toliko k odstranění rozporů mezi výpověďmi, ale lze jí získat též nové důkazy důležité pro TŘ. Konfrontace se s ohledem na § 104a TrŘ považuje za jeden ze zvláštních způsobů dokazování i přesto, že se použití této metody předpokládá především v samotném řízení před soudem. Není vyloučeno, aby této metody bylo užito též v přípravném řízení, jestliže její použití může významně přispět k objasnění trestní věci a současně cíle, ke kterému směřuje, není možné dosáhnout jinak.⁸² Metoda konfrontace s sebou přináší i určitá rizika. Osoba, která v původní výpovědi vylicila pravdu, může pod tíhou psychologického působení konfliktní situace změnit svou výpověď a uvést ve své nové výpovědi nepravdivé údaje, informace, skutečnosti.

---

⁷⁸ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 318-320.

⁷⁹ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 328.

⁸⁰ Tamtéž, s. 337.

⁸¹ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 29.

⁸² MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 337.

Dalším rizikem metody konfrontace je fakt, že konfrontované osoby, které v dřívější výpovědi vypověděly nepravdu, mohou při konfrontaci tyto lživé výpovědi ujednotit. S ohledem na tato rizika musí být využití konfrontace pečlivě zváženo s ohledem na důkladnou analýzu případu a zhodnocení možností, které by umožňovaly konfrontaci se vyhnout.⁸³

2.2.3.3. Rekognice

Rekognici můžeme charakterizovat jako kriminalistickou metodu, při které dochází k oživení paměti a k znovupoznání již dříve vnímaného objektu, a to na základě asociace, která je vyvolána podnětem z přímého pozorování obdobné paměťové stopy a objektu.⁸⁴ Tato metoda se využívá zejména v případech, kdy je zapotřebí ztotožnit osobu, věc, popřípadě zvíře a současně existuje osoba, která příslušný objekt vnímala a myšlenkový obraz tohoto objektu zůstal v její paměti zachován.⁸⁵ Na rozdíl od předchozí právní úpravy je rekognice s ohledem na § 104a TrŘ stejně jako konfrontace považována za zvláštní formu dokazování. Tímto zakotvením zákonodárce uznal, že mezi výsledkem a rekognicí existují podstatné rozdíly, mezi které především patří:

- a) skutečnost, že rekognice je oproti výsledku úkonem neopakovatelným,
- b) rekognice oproti výsledku sleduje úzce vymezený cíl, konkrétně identifikaci objektu,
- c) podstata těchto metod je rozdílná, zatím co výsledk směřuje k reprodukci vnímaného, účelem rekognice je toliko znovupoznání.⁸⁶

2.2.3.4. Kriminalistické ohledání

Ohledáním chápeme bezprostřední, cílevědomé a přímé pozorování, respektive zkoumání kriminalisticky relevantních objektů, a to prostřednictvím vlastních smyslů OČTŘ. V rámci ohledání kriminalisté dále dokumentují stavy objektů, vyhledávají jejich změny a následně hodnotí svá vlastní zjištění.⁸⁷ Za pomoci metody ohledání se zjišťuje a zkoumá značná část důležitých stop trestného činu, jeho pachatele, kriminalisticky relevantních událostí a samotných příčin jejich vzniku. Výsledky získané ohledáním pak umožňují OČTŘ správně určit, jakým směrem se má jejich další činnost ubírat, respektive stanovit, na co se při odhalování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti mají dále zaměřit. Současně jim výsledky ohledání pomáhají k vytvoření představy o charakteru vyšetřované události, o

---

⁸³ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 337-338.

⁸⁴ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 30.

⁸⁵ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 345.

⁸⁶ Tamtéž, s. 346.

⁸⁷ Tamtéž, s. 315.

možných příčinách a podmínkách jejího vzniku a v neposlední řadě též o subjektu, který událost vyvolal. Kvalita provedeného ohledání má zásadní význam, neboť na této kvalitě často závisí úspěch celého dalšího postupu. Výsledkem nedůsledného provedení ohledání může být v krajním případě i znemožnění rychlého a efektivního odhalení, vyšetření TČ a jeho pachatele. Z tohoto důvodu je taktika a proces ohledání neustále zdokonalována jak kriminalistickou teorií, tak i praxí, a to v souladu s nejnovějšími poznatky v oblasti kriminalistiky.⁸⁸ I v rámci ohledávání rozlišujeme hned několik druhů, které se dělí v závislosti na charakteru ohledávaného objektu a posloupnosti ohledání. Z hlediska charakteru ohledávaného objektu můžeme jako nejvýznamnější objekty ohledání uvést: místo činu a jiných kriminalisticky významných míst, mrtvolu, předměty, stopy a dokumenty, zvířete, tělo živé osoby atd. V rámci posloupnosti ohledání diferencujeme ohledání na ohledání prvotní, následné, popřípadě doplňující.⁸⁹

2.2.3.5. Kriminalistická prohlídka

Při vyšetřování drogových trestných činů patří tato kriminalistická metoda k velmi významným metodám hlavně proto, že při této metodě dochází k přímému prohledání objektů, míst a osob policejními orgány, a to za účelem zajištění a nalezení věcí, které jsou svou povahou obecně nebezpečné, dále pak k zajištění osob, zvířat a věcí, které jsou důležité pro samotné TŘ. V kriminalistickém pojetí lze pod pojem prohlídka subsumovat jak procesní úkony upravené TrŘ v § 82 a § 104, tak i prohlídku, která je upravena zákonem o Policii ČR.⁹⁰ Jedná se o přímé, systematické a plánovité prohledání prostor a jiných objektů. Přímá prohlídka je taková, kterou provádí osoby vlastními smysly tak, aby byly způsobeny co nejmenší škody na prohledávaných objektech a aby i samotné zásahy do prohledávaných objektů byly co nejmenší. Systematičnost prohlídky poté můžeme spatřovat v organizaci samotné prohlídky, kdy je tato metoda použita tak, aby z prohledání nebylo vynecháno žádné místo, popřípadě prostor, ve kterém se hledané kriminalistické stopy mohou nacházet. Prohlídka je prováděna plánovitě, tedy na základě poznatků o konkrétních kriminalistických stopách.⁹¹ Zjednodušeně lze tedy říci, že tato metoda slouží primárně k nalezení a zajištění objektů jako kriminalistických stop.⁹² Význam kriminalistické prohlídky lze tedy spatřovat nejvíce v tom, že výsledky, které jí byly získány, mohou být:

---

⁸⁸ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika (teorie, metody, metodologie)*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, s. 290-291.

⁸⁹ MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika. 2. přepracované a doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 320-321.

⁹⁰ Tamtéž, s. 393.

⁹¹ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 285.

⁹² KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 29.

- a) prostředkem opatřování důkazů v trestním řízení,
- b) prostředkem odhalování a objasňování TČ,
- c) prostředkem zajišťování přítomnosti osob pro potřeby TŘ a výkon trestu,
- d) prostředkem prověrky kriminalistických verzí.

Shodně jako tomu bylo v případě metody ohledání i v případě prohlídky ji kategorizujeme dle charakteru prověřovaného objektu. Dle této kategorizace rozlišujeme:

- a) domovní prohlídku, při které je předmětem zájmu obydlí a jeho příslušenství,
- b) osobní prohlídku, kdy je prohlídka soustředěna na tělo člověka, jeho zavazadla, jeho osobní věci, jeho svršky, které má na sobě nebo při sobě,
- c) prohlídku pozemků, které jsou oplocené nebo jinak brání přístupu veřejnosti,
- d) prohlídku jiných prostor, které neslouží k bydlení, jako jsou kanceláře, hotelové pokoje, restaurace, skladové prostory, hotelové pokoje a podobně,
- e) prohlídky dopravních prostředků, ať již jde o dopravní prostředky železniční, silniční, vzdušné nebo vodní dopravy, a to bez zřetele k tomu, zda se jedná o přepravu nákladní nebo osobní,
- f) prohlídku terénu, kde je prohledáván volně přístupný terén, jakož i stavby a jiné objekty, které se v tomto terénu nachází.⁹³

Ačkoliv si kriminalistická praxe vytvořila své specifické metody (trasologické, balistické, daktyloskopické, mechanoskopické apod.), bez metod speciálních a metod obecně poznávacích by se při své práci neobešla. Je zde tedy značná provázanost metod, kdy lze k samotnému výsledku často dospět až při využití metod, které nemají svůj původ v kriminalistice.⁹⁴

---

⁹³ KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, s. 285.

⁹⁴ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, s. 35-36.

3 Operativně pátrací prostředky

Operativně pátrací prostředky lze charakterizovat jako souhrn opatření, která jsou uskutečňována v souladu s pravidly stanovené TrŘ. Účelem OPP je předcházení, odhalování trestné činnosti, pátrání po osobách, skrývajících se pachatelích a v neposlední řadě pátrání po věcných důkazech. OPP lze subsumovat pod komplexnější a širší pojem operativně pátrací činnosti. Operativně pátrací činnost představuje ucelený systém postupů, jejichž podstatou je používání OPP a podpůrných OPP policejním orgánem, který je k jejich použití pověřen. Systém postupů operativně pátrací činnosti směřuje k prověřování, získávání, shromažďování a rozpracovávání operativních informací specializovanými orgány, za účelem ochrany zájmů chráněných TZ a mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána. Pro operativně pátrací činnost je typický její utajovaný a průzkumný charakter. Metody a prostředky, které jsou v rámci této činnosti používány, jsou zpravidla utajované a podněty, které k provedení této činnosti vedou, jsou mnohdy informační signály neurčité povahy.⁹⁵

Vyšetřování případů drogové kriminality bývá nejčastěji zahájeno na základě podnětů, které vycházejí právě z operativně pátrací činnosti specializovaných pracovišť Policie ČR. S ohledem na rozsah páchaní drogové kriminality jsou tyto podněty často pouze rámcové, postihující jen menší část drogové sítě pachatelů, popřípadě nejbližší drogové okolí konkrétního toxikomana. Informace a poznatky získané v rámci operativně pátrací činnosti musejí kriminalisté vyhodnocovat velmi obezřetně, neboť toxikomani, výrobci a distributoři drog často uvádějí vědomě nepravdivé, zkreslené informace s cílem vyšetřování policejního orgánu negativně ovlivnit či alespoň ztížit.⁹⁶ V této kapitole není účelem zabývat se právní analýzou OPP, ale spíše způsoby využívání a postupy ze strany OČTŘ při jejich aplikaci.

Právní úpravu OPP včetně podmínek jejich použití nalezneme v § 158b – 158f TrŘ, do kterého byly v modifikované podobě přesunuty ze zákona o Policii ČR. Z hlediska teorie v současnosti rozlišujeme tři druhy OPP, jimiž jsou:

1. Předstíraný převod,
2. Sledování osob a věcí,
3. Použití agenta.

Ačkoliv je výčet OPP v TrŘ taxativní, je nutné podotknout, že v oblasti kriminalistické a soudcovské praxe se termín OPP používá také pro další vyšetřovací úkony, které z formálního hlediska OPP nejsou. Teoretické rozlišování OPP a vyšetřovacích úkonů tak nemá pro

---

⁹⁵ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád II. § 157 až 314s. Komentář 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1985-1986.

⁹⁶ STRAUS, Jiří a kol. *Kriminalistická metodika*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 170.

skutečnou praxi soudců, kriminalistů a státních zástupců žádný zvláštní význam. Dle praktických zkušeností v oblasti drogové kriminality státní zástupkyně X. spatřuje primární rozdíl mezi OPP a vyšetřovacími úkony zejména v tom, že OPP představují činnost, která je ze strany pověřeného policejního orgánu spíše dlouhodobá a slouží především k tomu, aby kriminalisty nasměrovala k dalšímu postupu, respektive k dalším vyšetřovacím úkonům, které je v rámci konkrétního případu vhodné či nezbytné použít. OPP mají místo především u závažnějších forem drogové trestné činnosti, která je z hlediska vyšetřování finančně, časově i personálně náročnější.⁹⁷ Státní zástupkyně X. a soudci Y., Z. se shodují na tom, že k tomu, aby byl z jejich strany udělen souhlas k použití OPP je vedle splnění obecných podmínek stanovených v § 158b TrŘ nutné, aby ze strany policejního orgánu byla žádost náležitě odůvodněna a podložena poznatky, které policejní orgán získal z dosavadního šetření a které poskytnou dostatečnou záruku oprávněnosti použití OPP. Současně je třeba, aby kriminalisté doložili, že důkazy, které mají být prostřednictvím OPP získány, jsou pro TrŘ významné. Ku příkladu u OPP sledování osob, při kterém mají být pořizeny záznamy, musí policejní orgán případně doložit, že získaná data mohou v řízení před soudem sloužit jako důkaz k prokázání nedovolené výroby OPL, nebo že tyto záznamy mohou spolehlivě ukázat na další osoby, jež jsou zapojeny do drogové trestné činnosti.⁹⁸ Z hlediska frekvence udělení souhlasu k použití OPP v rámci drogové kriminality je ze strany státní zástupkyně X. a soudců Y. a Z. častěji udělován souhlas k vyšetřovacím úkonům.⁹⁹ Kriminalisté A, B současně uvedli, že SZ či soudce vyžadují, aby informace a poznatky, které použití OPP odůvodňují, byly ověřeny z několika nezávislých zdrojů, přinejmenším alespoň tří.¹⁰⁰ Při vyšetřování drogové trestné činnosti v praxi nedochází k použití OPP bez předchozího souhlasu (tj. v případech kdy věc nesnese odkladu), soudce či SZ z důvodu procesní opatrnosti ze strany policejního orgánu.¹⁰¹ Důvodem, na základě kterého policejní orgán v praxi nepřistupuje k použití OPP bez předchozího souhlasu soudce, respektive SZ, je zpravidla obava z toho, že by použitý OPP byl následně shledán, posouzen jako nezákonný a důkazy, které byly při takovém OPP získány, by tak nebylo možné v řízení před soudem použít.¹⁰²

---

⁹⁷ Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

⁹⁸ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně.

⁹⁹ Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

¹⁰⁰ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně.

¹⁰¹ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

¹⁰² Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně.

3.1 Předstíraný převod

Předstíraný převod můžeme v souladu s TrŘ definovat jako OPP, kterým se rozumí předstíraná koupě, prodej či jiný způsob převodu předmětu plnění, a to včetně převodu věci, jejíž držení je nepřipustné, k jejímuž držení je nezbytné zvláštní povolení, která pochází z TČ, popřípadě je určena ke spáchání TČ.¹⁰³ Ačkoliv je předstíraný převod při vyšetřování drogových TČ policejním orgánem používán, k jeho hlavnímu využití dochází především ze strany celostátních policejních útvarů, zejména pak NPC a NCOZ.¹⁰⁴ Tyto celostátní útvary zaměřují svoji činnost na odhalování, objasňování, vyšetřování a předcházení nejzávažnějších forem kriminality.

Hlavní úskalí předstíraného převodu představuje možná provokace ze strany policejního orgánu, respektive pověřený příslušník policejního orgánu, který se předstíraného převodu účastní jakožto kupující či prodávající. Mnohdy se tak příslušníci policie ocitají na „tenkém ledě“ mezi tím, co je v rámci tohoto OPP v mezích zákona a tím, co již lze považovat za policejní provokaci. Otázkou policejní provokace se v minulosti zabýval Evropský soud pro lidská práva, který ve svém rozhodnutí Bannikova proti Rusku¹⁰⁵ definoval policejní provokaci jako situaci, kdy se nasazený agent v rámci vyšetřování trestné činnosti neomezuje pouze na pasivní jednání, ale vyvíjí na příslušný subjekt takový vliv, že jej pobídne ke spáchání TČ, k jehož spáchání by bez tohoto vlivu nedošlo.¹⁰⁶ V obecné rovině lze vyvodit, že povahovým rysem předstíraného převodu je určitá potřeba aktivity ze strany policejního orgánu předtím, než dojde k samotnému spáchání TČ. Má-li předstíraný převod posloužit ke splnění účelu, ke kterému má být použit, nelze vyloučit, že osobou, která bude navrhopvat předstíranou koupi či prodej bude pověřený agent. Je však zcela na místě vytyčit hranice pro určení, zda policejní orgán jedná v mezích předstíraného převodu, jakožto zákonného prostředku k odhalení trestné činnosti, nebo již svým jednáním naplnila znaky policejní provokace. Z tohoto hlediska lze za limity chování policejního orgánu při předstíraném převodu považovat:

a) před samotnou nabídkou předstíraného převodu by mělo existovat důvodné podezření, že oslovená osoba tento typ obchodu na rozdíl jiných, běžných občanů přijme,

---

¹⁰³ DRAŠTÍK, Antonín a kol. *Trestní řád: komentář. I. díl, (§ 1 až 179h)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, s. 1181.

¹⁰⁴ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

¹⁰⁵ ESLP: Rozhodnutí ESLP ze dne 4. 11. 2010 ve věci Bannikova proti Rusku.

¹⁰⁶ KRZYSZTYNIAK, Katarzyna. Právní aspekty policejní provokace [online]. Epravo.cz, 9. 2. 2017 [cit. 20. 4. 2022]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-aspekty-policejni-provokace-104942.html>

- b) policejní orgán nesmí postupovat tak, aby v nevinné mysli vzbudil úmysl spáchat TČ,
- c) obchod, který je nabízen policejním orgánem, nesmí vykazovat zvlášť výhodné podmínky pro oslovovaného,
- d) agent se musí zdržet jakéhokoliv nátlaku, aby dosáhl uskutečnění předstíraného převodu,
- e) policejní orgán nesmí osloveného přesvědčovat o tom, že obchod, který nabízí, je legální nebo o tom, že nehrozí nebezpečí jeho odhalení.¹⁰⁷

3.2 Sledování osob a věcí

Sledování osob a věcí představuje další z OPP, který je při vyšetřování drogové kriminality ze strany OČTŘ využíván. Tento OPP vychází z kriminalisticko-taktické metody pátrání po osobách a věcech, přičemž tuto klasickou metodu doplňuje a obohacuje.¹⁰⁸

Sledování osob a věcí lze definovat jako OPP, při kterém dochází k získávání poznatků o osobách a věcech utajovaným způsobem za pomoci technických nebo jiných prostředků. Z hlediska způsobu, jakým je sledování policejním orgánem provedeno, rozlišujeme tři základní typy sledování osob a věcí:

1. sledování osob a věcí bez toho, aby o něm byly pořizovány zvukové, obrazové či jiné záznamy nebo aby se jednalo o sledování, kterým by bylo zasaženo do nedotknutelnosti obydlí, listovního tajemství nebo jím byl zjišťován obsah jiných písemností a záznamů, které jsou uchovávány v soukromí,
2. sledování osob a věcí při kterém jsou pořizovány zvukové, obrazové a jiné záznamy prostřednictvím technického zařízení v průběhu provádění samotného úkonu,
3. sledování osob a věcí, kterým má být zasaženo do některých ústavně zaručených a chráněných práv a svobod občanů.

Rozlišování jednotlivých typů sledování osob a věcí má svůj význam, neboť každý typ tohoto OPP podléhá jinému povolovacímu režimu.¹⁰⁹

TrŘ tedy umožňuje za splnění taxativně vymezených podmínek při použití tohoto OPP pořizovat obrazové, zvukové a jiné záznamy, popřípadě zasahovat do některých ústavně zaručených práv a svobod jednotlivce. Vedle splnění těchto formálních podmínek je však nezbytné, aby soud v rámci jím uděleného povolení dostatečně a přesně specifikoval okruh věcí či osob, které mají být policejním orgánem sledovány.¹¹⁰

---

¹⁰⁷ Ústavní soud: Nález Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2018, sp. zn. I. ÚS 4185/16.

¹⁰⁸ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád II. § 157 až 314s. Komentář 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2003.

¹⁰⁹ DRAŠTÍK, Antonín a kol. *Trestní řád: komentář. I. díl, (§ 1 až 179h)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, s. 1194.

¹¹⁰ Ústavní soud: Usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 10. 2013, sp. zn. III. ÚS 3812/12.

Největším úskalím sledování osob a věcí v praxi představuje riziko prozrazení policejního orgánu, který samotné sledování provádí. Osoby, které se v drogovém prostředí pohybují, ať již jde o výrobce, distributory či pouhé uživatele drog, bývají velmi podezřivé. Často mají pocit, že je někdo sleduje a z tohoto důvodu bývají obezřetné. Tyto osoby mohou být také velmi nebezpečné, proto se kriminalisté musejí držet před těmito osobami neustále na pozoru a počítat se všemi možnostmi chování těchto osob.¹¹¹

3.3 Použití agenta

Poslední OPP, který TrŘ upravuje, je použití agenta. Tento OPP je oproti předchozím OPP specifický, neboť jeho použití je omezeno na okruh nejzávažnějších TČ, které jsou specifikovány v § 158e odst. 1 TrŘ. Použití agenta navíc podléhá povolení soudcem vrchního soudu, a to na návrh SZ vrchního státního zastupitelství.

Hlavním úkolem pověřeného nasazeného agenta je navázání kontaktu se zločineckým prostředím, při kterém usiluje o získání informací o připravovaných nebo páchaných TČ. Pro usnadnění infiltrace je agentovi zpravidla vytvořena smyšlená legenda o osobní identitě a všech dalších skutečnostech, které se týkají osoby agenta a jeho činnosti.¹¹² Ačkoliv je použití agenta jednoznačně nejúčinnějším prostředkem k proniknutí do zločineckých organizací, jedná se o prostředek nejnáročnější, se kterým je spojeno velké množství polemik a výhrad. Tyto polemiky a výhrady plynou především z vlastní podstaty činnosti utajeného agenta, která je založena na klamu a předstírání, což může vést k ovlivnění vůle sledovaných či nezúčastněných osob takovým způsobem, že tyto osoby mohou na základě činnosti agenta jednat jinak, než by skutečně bez jeho činnosti jednaly. Pověřený agent musí tedy dbát o to, aby činnost, kterou v rámci kriminálních skupin vyvíjí, nebyla posouzena jako policejní provokace.¹¹³ Za policejní provokaci je nutné považovat i takovou aktivní činnost policie, která doplňuje chybějící zákonné znaky základní skutkové podstaty TČ, úmyslně zvyšuje rozsah spáchaného činu podněcovanou osobou nebo jiným způsobem vyvolá změnu právní kvalifikace spáchaného činu k tíži podněcované osoby, třebaže byla tato podněcovaná osoba ke spáchání činu v obecném smyslu rozhodnuta.¹¹⁴

Kromě možné policejní provokace si pověřený agent musí při své činnosti dávat pozor, aby jeho postupy nezasahovaly do práv ostatních osob nad míru nezbytně nutnou. Pro

---

¹¹¹ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou.

¹¹² SCHEINOST, Miroslav (ed.). *Organizovaná kriminalita z pohledu kriminologie a trestního práva: sborník studií k problematice organizované kriminality*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1996. s. 36.

¹¹³ KARABEC, Zdeněk. Použití agenta proti organizovanému zločinu. *Trestněprávní revue*, 2011, č. 8, s. 224.

¹¹⁴ Nejvyšší soud: Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2014.

nasazeného policistu nemusí být totiž vždy snadné zachovat si při své činnosti v kriminálním prostředí potřebný nadhled a udržet si přesvědčení, že i osoby dopouštějící se těch nejzávažnějších forem kriminality mají svá práva, která je potřeba respektovat a chránit.¹¹⁵ V poslední řadě je vhodné podotknout, že použití agenta je OPP, který je při vyšetřování drogové kriminality používán zejména NPC a NCOZ. Policejní útvary s územně vymezenou působností používají agenta zcela ojediněle, zejména při vyšetřování závažných a rozsáhlých případů, v nichž téměř pravidelně figuruje organizovaná zločinecká skupina čítající mnoho osob, které jsou do drogové kriminality aktivně zapojeny.¹¹⁶

---

¹¹⁵ KARABEC, Zdeněk. Použití agenta proti organizovanému zločinu. *Trestněprávní revue*, 2011, č. 8, s. 224.

¹¹⁶ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou.

4 Vyšetřovací úkony

Vyšetřovací úkony můžeme charakterizovat jako procesní úkony, jejichž primárním smyslem a účelem je získání potřebných důkazů pro odhalení pachatele a jeho následné usvědčení v řízení před soudem. Stejně jako v předchozí části bude pozornost věnována především rozboru současné aplikační praxe, nikoliv právní analýze. V rámci vyšetřování drogové kriminality jsou v oblasti praxe používány především tyto vyšetřovací úkony:

1. domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, osobní prohlídka (§ 82 a násl. TrŘ),
2. zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování (§ 86 a násl. TrŘ),
3. odposlech a záznam telekomunikačního provozu (§ 88 a násl. TrŘ),
4. výslech (§ 91 a násl. TrŘ).¹¹⁷

4.1 Domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, osobní prohlídka

Domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, osobní prohlídka patří k vyšetřovacím úkonům, které kriminalisté používají především při vyšetřování drogových TČ, které bezprostředně souvisejí s nedovolenou výrobou a přechováváním OPL, prekursorů, popřípadě k zajištění předmětů sloužících k takové výrobě.¹¹⁸ Charakter prohlídky je tedy kriminalisty volen podle toho, zda podezřelou, respektive obviněnou osobou je prostý konzument nebo se jedná o výrobce či distributora drog a prekursorů.¹¹⁹

Při domovní prohlídce, prohlídce jiných prostor a pozemků se kriminalisté zaměřují především na nalezení místa, kde dochází k samotné výrobě drog (tzv. varny a pěstírny). Svou pozornost však směřují také na nalezení a zajištění prekursorů, jiných chemických látek a předmětů, které jsou pro výrobu, popřípadě distribuci drog potřebné či typické. S ohledem na nebezpečné vlastnosti látek, se kterými je při výrobě drog manipulováno, musejí kriminalisté postupovat s nutnou dávkou opatrnosti. Všechny nalezené látky je tedy nutné důkladně zajistit

---

¹¹⁷ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

¹¹⁸ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

¹¹⁹ STRAUS, Jiří a kol. *Kriminalistická metodika*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 171.

a odeslat na chemickou expertízu, která následně určí jejich chemické složení.¹²⁰ Celý průběh prohlídky je třeba pečlivě zdokumentovat, zajištěné předměty zabalit a zapečetit takovým způsobem, aby obhajoba nemohla v následném řízení před soudem namítat jakoukoliv manipulaci se zajištěnými důkazy ze strany policejního orgánu.¹²¹ Přestože TrŘ v § 84 stanovuje, že domovní prohlídku, osobní prohlídku či prohlídku jiných prostor a pozemků lze vykonat teprve po předchozím výslechu osoby, u které se má prohlídka konat, je v praxi v oblasti drogové trestné činnosti takřka bezvýjimečně prohlídka vykonána bez tohoto předchozí výslechu. Jedná se tedy o prohlídku, která je vykonána na základě výjimky, kterou TrŘ umožňuje, tedy situaci, kdy věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě (tzv. neodkladný a neopakovatelný úkon). Provedení prohlídky policejním orgánem jako neodkladný a neopakovatelný úkon má v praxi své opodstatnění. V případě, kdyby se podezřelý, respektive obviněný o plánované prohlídce předem dozvěděl, mohl by zanechané stopy a předměty, které by mohly sloužit jako důkazy pro jeho usvědčení z drogové trestné činnosti skrýt, znehodnotit nebo zničit, což by mohlo zmařit samotný účel trestního řízení.¹²² Dělícím kritériem pro posouzení neodkladnosti a neopakovatelnosti je často skutečnost, zda policejní orgán disponuje dostatečným množstvím informací pro to, aby pro určitý skutek vůbec mohl zahájit trestní stíhání.¹²³

Za neodkladný a neopakovatelný lze považovat takový úkon, který z hlediska možného zmaření, ztráty nebo zničení důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, kdy bude zahájeno trestní stíhání. Je-li úkon proveden jako neodkladný a neopakovatelný, je nutné uvést a zdůvodnit na základě jakých skutečností je považován právě za neodkladný a neopakovatelný, a to za účelem zachování transparentnosti postupu a jeho následné kontroly procesními stranami.¹²⁴

S ohledem na skutečnost, že domovní a jiná prohlídka představuje vyšetřovací úkon, kterým je zasaženo do práva na domovní a osobní svobodu, jež svou povahou a významem spadají mezi základní lidská práva a svobody, je možné k tomuto vyšetřovacímu úkonu přistoupit pouze v zájmu ochrany demokratické společnosti, popřípadě v zájmu ochrany

---

¹²⁰ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně.

¹²¹ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně.

¹²² Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

¹²³ Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

¹²⁴ Ústavní soud: Nález Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2012, sp. zn. I. ÚS 515/12-2.

ústavně zaručených práv a svobod jiných.¹²⁵ Jestliže příkaz k domovní a jiné prohlídce neodpovídá těmto zájmům, jedná se o prohlídku protiústavní. V takovém případě je třeba, aby všechny zajištěné důkazy a předměty byly vráceny osobě, které byly odebrány. Současně není možné tyto předměty a důkazy proti osobě vůči níž se TŘ vede použít, neboť se jedná o důkazy procesně neúčinné, tj. takové, které byly získány protiústavním způsobem, respektive nezákonně.¹²⁶

4.2 Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování

Dalším vyšetřovacím úkonem, který k vyšetřování drogové trestné činnosti neodmyslitelně patří je zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování. Jedná se o vyšetřovací úkon, který je užíván zejména NCP a NCOZ, neboť v případech drogové kriminality, ve kterých je tento vyšetřovací úkon používán je velmi často přítomen přeshraniční prvek. V těchto případech hraje tedy významnou roli vzájemná trestněprávní mezinárodní pomoc mezi jednotlivými státy.¹²⁷ O významnosti tohoto vyšetřovacího úkonu hovoří i fakt, že v posledních pěti letech rapidně stoupla distribuce drog, prekursorů a předmětů sloužící k jejich výrobě skrze různé zásilkové společnosti. Kriminalisté v této souvislosti monitorují častější objednávky drog a prekursorů přes internet, zejména od zahraničních distributorů. Odhalení a usvědčení pachatelů, kteří páchají drogovou trestnou činností prostřednictvím internetu je pro kriminalisty velmi obtížné, neboť pachatelé mnohdy používají smyšlenou identitu i adresu. V oblasti distribuce drog a prekursorů do ČR ze zahraničí je největším a nejrozsáhlejším problémem příliv prekursorů z Polska. Tyto prekursory jsou dováženy zejména za účelem výroby pervitinu tzv. českou cestou, jejíž výsledný produkt je mezi koncovými uživateli velmi oblíben.¹²⁸ Do distribuce drog a prekursorů prostřednictvím zásilek bývá často zapojeno velké množství osob, někdy i z několika různých států. Tyto osoby vedeny snahou vyhnout se odhalení jimi páchané drogové trestné činnosti činí vše, aby nalezení drog a prekursorů ze strany kriminalistů zabránili nebo alespoň znesnadnili.

Zadržení, otevření, záměna a sledování zásilky je tak nepostradatelným vyšetřovacím úkonem jehož prostřednictvím může policejní orgán kontrolovat a zajišťovat zásilky obsahující OPL, prekursory a předměty určené k jejich výrobě a tím zjistit a dopadnout všechny potenciální pachatele drogových TČ.

---

¹²⁵ Ústavní soud: Nález Ústavního soudu ze dne 22. 5. 1997, sp. zn. III. ÚS 287/96.

¹²⁶ ŠIMÍČEK, Vojtěch. Domovní prohlídka v judikatuře Ústavního soudu. *Bulletin advokacie 9/2001*, s. 39-46.

¹²⁷ Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

¹²⁸ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

4.3 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu představují legitimní prostředky, kterými policejní orgán v odůvodněných případech může zasáhnout do ústavně chráněného a zaručeného práva na listovní tajemství upraveného v čl. 13 LZPS. ČR navíc přijetím EÚLP převzala závazek ochrany tajemství přepravovaných zpráv. Použití tohoto vyšetřovacího úkonu přímo zasahuje do práva na respektování soukromého a rodinného života upraveného v čl. 8 EÚLP. Při splnění zákonem stanovených podmínek však tyto vyšetřovací úkony představují přípustný zásah do těchto ústavou zaručených práv.¹²⁹ Vyvažování a posuzování přiměřenosti a legitimacy tohoto zásahu jsou úkolem především obecných soudů, které o nařízení odposlechu samy rozhodují, a které jejich aplikaci musejí náležitým způsobem odůvodnit.¹³⁰ Odposlech můžeme charakterizovat jako utajené, účelové vnímání komunikace účastníků právě probíhajícího telekomunikačního provozu, jež je zprostředkováno třetím subjektem. Záznamem rozumíme jednak proces zachycení vnímané komunikace probíhající v telekomunikačním provozu na datový nosič, který umožňuje její uchování a reprodukci, a jednak to, co datový nosič obsahuje.¹³¹ Přestože TrŘ neobsahuje explicitní definici telekomunikačního provozu je tento pojem fakticky upraven v zákonu č. 127/ 2005 Sb., o elektronických komunikacích.

Ačkoliv se jedná o zajišťovací institut trestního práva, jeho povaha a charakter jsou velmi blízké OPP, které upravuje TrŘ v § 158b a násl. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu tedy v širším smyslu slouží k předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti, pátrání po věcných důkazech nebo skrývajících se pachatelích.¹³²

Se zřetelem na neustále narůstající rozsah a význam internetu a sociálních sítí v každodenním životě je zcela na místě, aby OČTŘ zaměřovaly čím dál častěji svou pozornost na trestnou činnost, která je páchána právě uvnitř tohoto virtuálního prostředí. Internet je velmi důležitým zdrojem veřejně dostupných informací, které OČTŘ mohou být velmi nápomocné při odhalování nejrůznějších forem kriminality. OČTŘ při zjišťování těchto informací musí při svém postupu dodržovat zákonný rámec, který je stanoven právními předpisy a obecnými principy, na nichž je založena samotná činnost státních orgánů.¹³³

---

¹²⁹ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1196-1197.

¹³⁰ Ústavní soud: Nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2016, sp. zn. III. ÚS 3457/14-2.

¹³¹ NOVOTNÁ, Jaroslava. K některým otázkám dokazování odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu. *Trestněprávní revue*, 2003, č. 10, s. 290-299.

¹³² Nejvyšší soud: Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. 8 Tdo 109/2014-63.

¹³³ Ústavní soud: Nález Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. III. ÚS 3844/13.

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu je při vyšetřování drogové kriminality v praxi kriminalisty hojně využíván, neboť získané záznamy mohou kriminalistům ukázat rozsah trestné činnosti a směr, jakým mají zaměřit svou vyšetřovací činnost. Záznamy mohou například upozornit na osoby, které dosud nebyly předmětem vyšetřování, ač jimi být měly, nebo mohou upozornit na místa či data předání drog a prekursorů.¹³⁴ Pro drogovou kriminalitu je zcela typické, že pachatelé používají nestandardní komunikační prostředky, při vzájemné komunikaci používají nečistka různá hesla a šifry s cílem znesnadnit jejich usvědčení. Soudce tak musí při vyhodnocování záznamů některé termíny domýšlet a vykládat ze souvislostí takovým způsobem, aby o skutečném významu použitého výrazu nebyly pochybnosti.¹³⁵ Vedle případné nezákonnosti nařízeného odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je ze strany obhajoby nejčastěji namítána nedůsledná nebo neobjektivní analýza a filtrace nashromážděných dat technických nosičů, prováděná policejním orgánem. Policejní orgán může při přepisu skutečností, o nichž má za to, že jsou v konkrétním případě důležité, opomenout skutečnosti, které mohou svědčit ve prospěch podezřelého, respektive obviněného.¹³⁶

Zajištění důkazů v podobě soukromých konverzací a hovorů, které jsou uskutečněny prostřednictvím různých mobilních či počítačových aplikací a sociálních sítí, zejména pak prostřednictvím facebooku, whatsappu, instagramu nebo viberu, představuje při vyšetřování drogové trestné činnosti v současnosti jednu z hlavních překážek, kterým OČTŘ musejí v praxi čelit. Tyto zahraniční společnosti se v rámci komerčního a konkurenčního boje neustále předhánějí v tom, která z nich poskytne svým uživatelům lepší a kvalitnější ochranu jejich soukromí. V důsledku toho nejsou tyto společnosti ochotny údaje a data o svých zákaznících OČTŘ poskytnout. Prakticky jediným způsobem, jakým se OČTŘ mohou k požadovaným údajům dostat, je dobrovolné poskytnutí těchto dat samotnými uživateli.¹³⁷

---

¹³⁴ Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně.

¹³⁵ Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně.

¹³⁶ Rozhovor s advokátem K. uskutečněný dne 14. 4. 2022 v Malenovicích; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

¹³⁷ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

4.4 Výslech

Výslech patří mezi specifické kriminalisticko-taktické metody. Byl teoreticky pojednán v první kapitole této práce. Na tomto místě se zaměřím na výslech z pohledu OČTŘ zabývajících se drogovou kriminalitou v současné reálné praxi v ČR.

Při vyšetřování drogové kriminality je výslech nejčastěji užívaným vyšetřovacím úkonem, který se fakticky běžně používá u všech drogových TČ. Největší význam má však výslech v případech týkajících se distribuce drog a prekurzorů. V těchto případech jsou primárním důkazem k prokázání viny.¹³⁸

Výslech podezřelého, obviněného, popřípadě obžalované osoby nevykazuje u drogové trestné činnosti žádné zásadní odchylky od výslechu, který je použit při vyšetřování jiných forem trestné činnosti. Naproti tomu výslech svědka s sebou přináší celou řadu specifík, se kterými se OČTŘ musejí při své práci vypořádat. Drogová kriminalita je svou povahou specifická, neboť ve většině případů zde chybí „klasický“ poškozený, o jehož výpovědi by z hlediska pravdivosti a věrohodnosti ve většině případů nebyly důvodné pochyby.¹³⁹ Běžní svědci, kteří jsou ve spojitosti s drogovou kriminalitou vyslýcháni, jsou často uživatelé drog, popřípadě jsou sami trestně stíháni pro vlastní trestnou činnost. Praxe potvrzuje, že z tohoto důvodu mají tito svědci široké spektrum různých motivů, které je vedou k tomu, aby úmyslně při výslechu vypovídali nepravdu, popřípadě aby při pozdějším výslechu vypovídali odlišně oproti výslechu předchozímu, respektive dřívějšímu. Změny ve výpovědích i nepravdivé výpovědi představují pochopitelně ztížení vyšetřování, častý průvodní jev, komplikaci, s níž je třeba počítat a pracovat s ní. Nejčastějším a nejtypičtějším motivem u konzumentů drog bývá obava z toho, že v budoucnu ztratí svůj přístup k drogám, neboť ostatní osoby, jež se v drogové komunitě pohybují, budou vědět, že daný svědek s OČTŘ spolupracoval a poskytl jim jimi požadované informace.¹⁴⁰

V souhrnu lze vyvodit závěr, že dokazování drogové trestné činnosti je v praxi velmi problematické. Vzhledem k faktu, že vyslýchané osoby bývají v průběhu TŘ vyslechnuty hned několikrát, se jednotlivé výpovědi mohou lišit a v praxi se i velmi často skutečně liší.

---

¹³⁸ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

¹³⁹ Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

¹⁴⁰ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

Navíc lze v řízení před soudem jako důkaz použít pouze takovou výpověď osoby, o které byl sepsán vyslychajícím orgánem protokol. Naproti tomu, úřední záznam o podaném vysvětlení až na výjimku stanovenou v § 314d TrŘ, není možné jako důkaz v řízení před soudem použít. A to i přesto, že sdělené informace při tomto procesním úkonu mají ke skutečnosti zpravidla nejblíže.¹⁴¹ Dojde-li tedy k rozporu mezi podaným vysvětlením a výpovědí učiněnou v rámci výslechu, není možné tyto odlišné výpovědi podrobit konfrontaci podle § 212 TrŘ. Naopak v situacích a případech, kdy jsou rozpory shledány mezi několika výpověďmi, o nichž byl sepsán protokol o výslechu, je konfrontace těchto výpovědí zcela na místě. Ke konfrontaci soud přistupuje nejčastěji v případech rozporných výpovědí několika spoluobviněných, několika různých svědků nebo jednoho a téhož svědka, popřípadě též mezi svědkem a obviněným. Soud při konfrontaci musí s ohledem na ostatní provedené důkazy posoudit, kterou z učiněných výpovědí považuje za věrohodnou a kterou nikoliv. Při posuzování věrohodnosti jednotlivých výpovědí soud vedle osobních vlastností a duševního stavu vyslychané osoby musí přihlížet především k široké škále motivů, jež by v dané situaci mohly vyslychané osoby vést k podání rozporné a nepravdivé výpovědi. Soud při hodnocení důkazů, mezi které výpověď nepochybně patří, musí navíc vždy postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*. V praxi v oblasti drogové problematiky je trestní stíhání pro TČ křivé výpovědi spíše výjimečné, protože je velmi těžké prokázat, že osoba skutečně křivě vypovídala. Pouhá skutečnost, že soud tvrzením nevěří, nestačí SZ a policejnímu orgánu k tomu, aby zahájil trestní stíhání.¹⁴²

---

¹⁴¹ Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou; Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně; Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně; Rozhovor se soudcem Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci; Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

¹⁴² Rozhovor se soudcem Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně.

Závěr

Cíle diplomové práce – charakterizovat a analyzovat postupy OČTŘ při odhalování a vyšetřování drogových TČ v ČR – bylo dosaženo, předložená diplomová práce současně poukazuje na vybraná úskalí v oblasti prokazování viny v řízení před soudem.

Pro dosažení vytyčeného cíle byla zvolena metoda rozhovorů s osmi odborníky na drogovou problematiku z řad kriminalistů, soudců, státních zástupců a obhájců. Všichni tito experti se věnují drogové kriminalitě v českém prostředí již řadu let, každý z nich tedy disponují (ze svého úhlu odborného pohledu) značným vhledem do současné české kriminalistické a justiční praxe. Na základě rozsáhlých rozhovorů s těmito odborníky, které byly pečlivě analyzovány, jsem dospěl k závěru, že jejich expertní úroveň, tj. odbornost a prokazatelné značné zkušenosti ve sledované oblasti skýtají záruku, že poznatky vnesené do práce jsou velmi konkrétní, relevantní a cenné. Umožňují totiž dávat do souvislosti sdělení z oblasti právní i kriminalistické teorie s reálnou současnou praxí, v čemž spatřuji hlavní přínos předložené práce.

Dílním závěrem se jeví i zjištění, že všichni tito oslovení experti, jejichž výběr byl vázán na časovou a místní dosažitelnost v místě mého studia a místa bydliště, resp. jejich okolí, prokázali při vedených rozhovorech svou velkou angažovanost a zaujetí pro vykonávanou práci. Jejich ochota detailně odpovídat, analyzovat řadu dílčích problémů, jakož i průměrný čas rozhovorů kolem 1 až 3 hodin byly nepřehlédnutelné, průběh rozhovorů na mě zapůsobil velmi povzbudivě. Oslovení rádi sdíleli své zkušenosti a nesetkal jsem se s žádným větším náznakem profesní rezignace či vyhoření.

Jako limit této práce lze označit relativně malý počet osobností. Jsem si tudíž vědom, že platnost jejich sdělení lze vztáhnout pouze na tento výzkumný vzorek.

Ačkoliv si zvolená metoda rozhovorů a následné zpracování výsledků vyžádaly značné časové nároky, domnívám se, že pro účely předložené diplomové práce byla zvolena adekvátně, vhodně, neboť získané informace poskytují dostatečný a vcelku detailní náhled na to, jakým způsobem je drogová kriminalita v současnosti v ČR vyšetřována a potírána. Data a poznatky přinesly také rozšíření povědomí o možných rizicích a úskalích, spjatých s drogovou trestnou činností.

Úvodní část diplomové práce byla věnována drogové kriminalitě, jejím druhům a trendům, které této formě trestné činnosti v současnosti dominují. Stejně jako u jiných forem kriminality, prošla i česká drogová scéna v posledních letech jistým vývojem, který jsem se pokusil dílním způsobem postihnout, aniž bych se detailně věnoval faktorům, které daný

vývoj determinují. Pozornost byla věnována zejména výrobě a distribuci nejrozšířenějších drog a prekursorů. Dospěl jsem ke zjištění: V oblasti výroby a distribuce drog v ČR, stejně jako v minulých letech představuje největší problém výroba a distribuce pervitinu, a s ním související obchod s prekursory, jakož i pěstování a prodej konopných rostlin.

Ve druhé části předložené práce jsem na základě těchto rozhovorů od kriminalistů, specializujících se na drogovou problematiku, zjistil, které kriminalistické metody jsou z hlediska četnosti v praxi skutečně používány a čím se vyznačují. Ačkoliv kriminalistická teorie rozlišuje velké množství různorodých metod, při vyšetřování drogových TČ je spektrum užívaných metod velmi úzké, přičemž to, jaká metoda bude v daném případě použita, závisí vedle konkrétních okolností případu také na tom, jaký drogový TČ je v příslušné kauze vyšetřován. Účelem této části diplomové práce bylo krom určení konkrétních metod, jež jsou v oblasti drogové kriminality aplikovány, i uvedení jejich stručné charakteristiky. Dospěl jsem ke zjištění, že ačkoliv teoretické zdroje uvádějí pro vyšetřování různých forem trestné činnosti značné množství metod, v praxi kriminalistů jsou v oblasti drogové kriminality skutečně používány zejména následující:

a) Kriminalisticko-technické metody: daktyloskopie, kriminalistická biologie, kriminalistická chemie,

b) Kriminalisticko-taktické metody: výslech, konfrontace, rekognice, kriminalistické ohledání, kriminalistická prohlídka.

Operativně pátrací prostředky a vyšetřovací úkony, jež byly pojednány ve třetí a čtvrté části předložené práce, představují v praxi nejvýznamnější prostředky, které OČTŘ při předcházení, odhalování, vyšetřování a prokazování drogové trestné činnosti využívají. S ohledem na nákladnost a časovou náročnost představují OPP opatření, která mají své místo při vyšetřování těch nejzávažnějších a nejrozsáhlejších případů drogové trestné činnosti. V oblasti drogové kriminality slouží OPP mnohdy jako ukazatel dalšího postupu při vyšetřování. Na základě poznatků a důkazů, jež byly při použití OPP získány a zajištěny, může policejní orgán zejména vyhodnotit, zda bude v dané věci zahájeno trestní stíhání, popřípadě zda je vhodné přistoupit k některému či některým z vyšetřovacích úkonů. Úskalí a rizika OPP se liší v závislosti na tom, jaký druh OPP byl v daném případě použit. Vzhledem ke zpravidla utajovanému charakteru OPP je pro všechna tři opatření zcela zásadní, aby osoby, vůči kterým OPP směřují, se o této utajované činnosti nedozvěděly, neboť by mohly zmařit samotný účel, který operativně pátrací činnost sleduje. U použití agenta a předstíraného převodu si musí policejní orgán dát navíc pozor na to, aby nebyly překročeny přípustné meze chování nasazeného agenta a nedošlo tak z jeho strany k provokaci. Dospěl

jsme dále k závěru, že stejně jako v případě kriminalistických metod, jsou v oblasti drogové trestné činnosti z hlediska efektivity a frekvence používány jen některé vyšetřovací úkony, jež upravuje TŘ. Jedná se především o:

- a) Domovní prohlídku, prohlídku jiných prostor a pozemků, osobní prohlídku,
- b) Zadržení a otevírání zásilek, jejich záměnu a sledování,
- c) Odposlech a záznam telekomunikačního provozu,
- d) Výslech.

Vyšetřovací úkony jsou z hlediska prokázání viny klíčové, neboť jejich hlavní smysl spočívá ve vyhledání a zajištění osob a věcí, jež jsou důležité pro TŘ, a které lze popřípadě použít jako důkaz v řízení před soudem.

Se zřetelem ke skutečnosti, že jak OPP, tak i vyšetřovací úkony častokrát zasahují do ústavně chráněných a zaručených práv a svobod osob, zejména pak práva na soukromí, je nezbytné, aby tento zásah ze strany státu byl zcela opodstatněn a náležitě odůvodněn. Právě odůvodněnost (resp. nízká či nedostatečná odůvodněnost) použití OPP, respektive vyšetřovacích úkonů, bývá v praxi nejčastějším důvodem k tomu, aby soud k obžalobou předloženým důkazům nesměl přihlídnout. Políční orgán tedy musí při své práci postupovat velmi obezřetně, důsledně a systematicky. Tak, aby získal dostatek informací a podkladů k tomu, aby státním zástupcem, popřípadě soudcem udělený souhlas k použití OPP nebo vyšetřovacího úkonu byl v souladu nejen s TŘ, ale i ustálenou rozhodovací praxí české justice.

V dalším období by bylo možné dále se v šetření zaměřit na komparaci právních úprav drogové problematiky v některých státech v zahraničí. V navazujícím studiu tohoto tématu hodlám rozšířit zkoumanou tematiku o ukládání trestů za nejčastěji páchané drogové trestné činy v ČR.

S ohledem na omezený rozsah není možné se v této diplomové práci problematice metod a způsobů vyšetřování drogové kriminality v ČR více věnovat, ačkoliv se mi na základě studia teoretických zdrojů i na základě praktické výzkumné činnosti jednoznačně ukázalo, že se jedná o významné a aktuální téma. Dospěl jsem k závěru, že daná problematika umožňuje, resp. bude vyžadovat daleko širší a detailnější rozbor a vědecké zpracování.

Seznam použitých zdrojů

Monografie a komentáře

DRAŠTÍK, Antonín a kol. *Trestní řád: komentář. I. díl, (§ 1 až 179h)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, 2552 s.

KURILOVSKÁ, Lucia a kol. *Kriminalistika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislavě, 2017, 430 s.

MUSIL, Jan a kol. *Kriminalistika*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 606 s.

NOŽINA, Miroslav. *Svět drog v Čechách*. Praha: KLP, 1997, 347 s.

PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika (teorie, metody, metodologie)*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, 459 s.

PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, 1018 s.

ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, 109 s.

SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, 235 s.

SCHEINOST, Miroslav a kol. *Kriminalita očima kriminologů*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, 238 s.

STRAUS, Jiří a kol. *Kriminalistická metodika*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 315 s.

SVOBODA, Ivo a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: KEY Publishing, 2016, 378 s.

ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád I. § 1 až 156*. Komentář 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 4720 s.

ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád II. § 157 až 314s. Komentář* 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 4720 s.

VÁLKOVÁ, Helena a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 664 s.

VICHLENDÁ, Milan. *Kriminalistika*. Karviná: Střední odborná škola ochrany a majetku, 2011, 418 s.

ZEMAN, Petr a kol. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015, 224 s.

Odborné články a sborníkové příspěvky

KARABEC, Zdeněk. Použití agenta proti organizovanému zločinu. *Trestněprávní revue*, 2011, č. 8, s. 224.

NOVOTNÁ, Jaroslava. K některým otázkám dokazování odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu. *Trestněprávní revue*, 2003, č. 10, s. 290-299.

SCHEINOST, Miroslav (ed.). *Organizovaná kriminalita z pohledu kriminologie a trestního práva: sborník studií k problematice organizované kriminality*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1996. 160 s.

ŠIMÍČEK, Vojtěch. Domovní prohlídka v judikatuře Ústavního soudu. *Bulletin advokacie* 9/2001, s. 39-46.

ZEMAN, Petr. Vývoj právní úpravy některých prostředků odhalování a stíhání drogové kriminality po roce 1990. *Trestněprávní revue*, 2007, č. 2, s. 36-44.

Internetové zdroje

KRZYSZTYNIAK, Katarzyna. *Právní aspekty policejní provokace* [online]. Epravo.cz, 9. 2. 2017 [cit. 20. 4. 2022]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-aspekty-policejni-provokace-104942.html>.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY: *Národní protidrogová centrála výroční zpráva 2020* [online]. Policie.cz, 26. června 2021 [cit. 27. dubna 2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocni-zprava-npc-za-rok-2020.aspx>.

Právní předpisy

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

Sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

Judikatura

Nález Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2012, sp. zn. I. ÚS 515/12-2

Nález Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2018, sp. zn. I. ÚS 4185/16

Nález Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. III. ÚS 3844/13

Nález Ústavního soudu ze dne 22. 5. 1997, sp. zn. III. ÚS 287/96

Rozhodnutí ESLP ze dne 4. 11. 2010 ve věci Bannikova proti Rusku

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2014

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. 8 Tdo 109/2014-63

Usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 10. 2013, sp. zn. III. ÚS 3812/12

Ústavní soud: Nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2016, sp. zn. III. ÚS 3457/14-2

Ostatní zdroje

Rozhovor se státní zástupkyní X. uskutečněný dne 12. 4. 2022 ve Zlíně.

Rozhovor se soudcem krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně Y. uskutečněný dne 7. 4. 2022 ve Zlíně.

Rozhovor se soudcem krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci Z. uskutečněný dne 13. 4. 2022 v Olomouci.

Rozhovor s kriminalistou A. uskutečněný dne 1. 4. 2022 ve Zlíně.

Rozhovor s kriminalistou B. uskutečněný dne 4. 4. 2022 ve Zlíně.

Rozhovor s kriminalistou C. uskutečněný dne 29. 3. 2022 v Rychnově nad Kněžnou.

Rozhovor s kriminalistou D. uskutečněný dne 24. 3. 2022 ve Vsetíně.

Rozhovor s advokátem K. uskutečněný dne 14. 4. 2022 v Malenovicích.

Abstrakt

Předložená diplomová práce se zabývá nejčastěji uplatňovanými metodami a způsoby vyšetřování drogové kriminality v ČR. Jejím cílem je charakterizovat metody vyšetřování drogových trestných činů, zjistit v praxi, které z metod jsou ze strany orgánů činných v trestním řízení v současnosti v ČR nejčastěji aplikovány. Dále jsou pojednány nejčastější způsoby využívání operativně pátracích prostředků, vybrané vyšetřovací úkony a postupy při jejich použití.

Na základě rozhovorů s odborníky z praxe, kteří disponují dlouholetými zkušenostmi a vzhledem do problematiky, jsou zjištěny frekventované typické postupy a související okolnosti.

Práce na základě reflexe praxe zástupců z řad kriminalistů, soudců, státních zástupců a obhájců specializujících se na drogovou trestnou činnost vyústí v popis vybraných úskalí, která jsou nezdědka spjata s vyšetřováním a následnou činností soudců a státních zástupců u drogových trestných činů.

Závěrem diplomové práce je zjištění, které konkrétní metody a způsoby vyšetřování jsou v oblasti drogové kriminality nejčastěji uplatňovány.

Abstract

This thesis deals with the most frequently applied methods of drug crime investigation in the Czech Republic. Its aim is to characterize the methods of investigation of drug crimes, to find out in practice which methods are most frequently applied by law enforcement agencies in the Czech Republic. Furthermore, the most frequent methods of using operational search means, selected investigative actions and procedures in their use are discussed.

On the basis of interviews with practitioners who have many years of experience and insight into the issue, the frequent typical procedures and related circumstances are identified.

Based on the reflection of the practice of criminal investigators, judges, prosecutors and defense attorneys specializing in drug crimes, the work results in a description of selected pitfalls that are not infrequently associated with the investigation and subsequent activities of judges and prosecutors in drug crimes.

The thesis concludes by identifying which specific methods and methods of investigation are most frequently applied in the field of drug crime.

Klíčová slova

Drogová kriminalita, drogy, kriminalistická metoda, operativně pátrací prostředky, primární drogová kriminalita, vyšetřovací úkony

Key words

Drug crime, drugs, criminalistic method, operational search means, primary drug crime, investigative actions